WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ЧЕРВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 29, 1960 No. 123. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ У ЗВІТІ З ПОЇЗДКИ НА ДАЛЕКИЙ СХІД ПІДКРЕСЛЮЄ НЕОБХІДНІСТЬ РІШУЧОСТИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

„МИ В ЗДА НЕ СМІЄМО ДОПУСКАТИСЯ ТІЄЇ ПОМИЛКИ, ЩОБ ГАНИТИ СЕБЕ ЗА ТЕ, ЩО РОБЛЯТЬ КОМУНІСТИ", — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер у своїй промові до народу в дні 27го червня заявив, що його уряд буде і надалі вести дотеперішню закордонну політику. Він заявив, що його поїздка до запрязнених держав на Далекому Сході Філіппін, Формози і Південній Кореї увінчалася повним успіхом, хоч внаслідок комуністичних демонстрацій треба було відкласти візиту до Японії. Президент сказав, що „ми мусимо пізнати, що тактика комуністів, це свідоме змагання розбити вільний світ, спричинюючи роздоровння між союзниками і приятелями. Але ми не сміємо дати себе втягнути в цю засідку; всі ми мусимо бути рішучі і непохитні в нашій посвяті до волі і до справедливого миру". Всі ми, казав Президент, мусим пам'ятати про те, що успішна політика у відношенні до комуністичного імперіялізму „вимагає, щоб ми ніколи не були застрашені, засліплені, стероризовані, щоб ні йшли на жадні підлещування, бо ми не зможемо виграти боротьби проти комунізму, ціллю якого є панування над світом, коли будемо полохливі і пасивні, або коли будемо усправедливлюватися, коли діємо у своєму власному інтересі і в справі вільного світу". Айзенгавер твердив, що ЗДА мусять прийняти риск енергійної акції зі спокоєм і відвагою". „Мусимо завжди бути сильні, але маємо завжди пам'ятати, що миру не можна осягнути самою тільки зброєю; ми мусимо бути рішучі, але ніколи агресивні; ми будемо справедливі, але не боязливі; ми завжди будемо пропонувати нашу приязнь, де тільки щиро її хочуть приймати". Президент заявив, що він не плянує нової поїздки за кордон під час свого урядування, але коли б треба було скріпити нашу приязнь з нашими союзниками, то Президент не вагався б знову поїхати за кордон. Айзенгавер підкреслив ту щиру приязнь народів на Далекому Сході до ЗДА, яку він зустрів під час своєї поїздки. Ті сотки тисяч народу, які вітали його, — це вислів захоплення тих народів тією країною, яку він репрезентує. І японський народ приязно ставиться до ЗДА, доказом чого є ратифікація оборонного договору з цією країною Японією. „Ми тут у ЗДА не сміємо турбуватися тим, що роблять комуністи, і не можемо ганьбити себе за те, що діють комуністи, бо комуністи завжди роблять так, як комуністи мають робити". Президент не звертав уваги в своєму звіті на ту критику, яку ведуть демократи, проти поїздки Президента. Айзенгавер заявив, що успіх його візити може бути знищений, коли американці залишили б теперішню закордонну політику і зменшили свою співпрацю з запрязненими країнами, бо це „було б те, чого хочуть комуністи". Комуністи хотіли, щоб Японія не ратифікувала договору із ЗДА, але це їм не вдалося, і тому це треба уважати за їхню поразку. Президент згадав, що за його 7.5-річного урядування в Білому Домі більше як 70 голов чужих держав і прем'єрів відвідали ЗДА, і такі відвідини продовжуються. Вже 28-го червня прибуває до Вашингтону королівська пара з Сіяму, а в цьому році ще мають прибути коронний принц Японії з дружиною і король та королева Данії. Президент мусив відбути цю поїздку, бо він діставав запрошення відвідати ті країни, голови яких були з візитою в ЗДА. Державний секретар Крістіян А. Гертер і його помічники з ентузіязмом прийняли були пропозицію Президента в цій справі, бо ця візита була допомогою в здійсненні нашої закордонної програми. Це добре зуміли комуністи, які настрашилися цієї поїздки і всіма силами старалися до неї не пустити, бо вона була ударом по світовому комунізмі. Комуністи виступали і проти поїздки Президента до Філіппін, Формози і Південної Кореї. В Парижі комуністи спричинили те, що заплянована візита Президента до СССР не відбулася. Можна турбуватися тим, що не відбулася поїздка до Японії, але треба пам'ятати, що успіх поїздок до інших країн перевищив те, що не вдалося бути в Японії. Закінчив Президент свою промову заявою, що не зважаючи на втому і невигоди їзди, він знов їхав би за кордон, якщо би цього „треба було для добра ЗДА і для справи вільного і справедливого миру в світі".

Президент Айзенгавер промовляє

Сенатори Джансон і Кеннеді змагаються за голоси невтральних делегатів

Вашингтон. — Ще тільки два неповні тижні до демократичної номінаційної конвенції, і найвизначніші кандидати сенатори Линдон Б. Джансон і Джан Ф. Кеннеді змагаються за голоси тих делегатів на конвенцію, які ще не є рішені, кого будуть підтримувати в Лос Анджелесі. Керівники виборчої кампанії сен. Джансона признають, що їхній кандидат в першому голосуванні дістане коло 500 голосів, а в другому голосуванні те число збільшиться до 600. Той Джансонів стратег передбачає, що сен. Кеннеді в першому голосуванні дістане 602.5 голоса, а в другому коло 650. Але прихильники сен. Кеннеді обраховують, що їхній кандидат в першому голосуванні дістане 710 голосів, а до вибору потреба 761 голоса. Прихильники Джансона заявляють, що як їхньому кандидатові вдасться дійти до третього голосування, то Джансон готов бути найменованим на кандидата на президента. Після тих калькуляцій з Ню Йорку повідомили, що вся нюйоркська делегація, яка нараховує 114 голосів, підтримуватиме сен. Кеннеді, який внаслідок цієї зміни голосів вже в першому голосуванні дістати потрібну більшість. Коли б сен. Гомфрі з Міннесоти кинув свій 31 голос на сен. Кеннеді, то массачусетський сенатор був би найменований в першому голосуванні.

У Венесуелі ув'язнено 7 учасників бомбового атентату

Каракас. — Секретаріят президента Ромульо Бетанкура подав до відома, що венесуельська поліція ув'язнила 7 учасників протиурядової змови, обвинувачених у намаганні вбити голову венесуельського уряду. Не повелося тільки зловити ще провідника змовників, відомого противрежимного діяча Мануеля Вісенте Янеса Бустаменте. Приготовляючи виконання атентату, він винаймив авто і з допомогою інших змовників навантажив його динамітом і привів до вибуху під час паради, що відбувалася в п'ятницю мин. тижня, в момент, як президент Бетанкур проїздив мимо. Внаслідок експлозії згинуло двоє осіб, в тому адьютант президента і шестеро було поранених. Венесуельський уряд плянує подати скаргу до Організації Американських Держав, обвинувачуючи в ній у підготові атентату „кривавий диктаторський режим Домініканської Республіки". Домініканський президент Гектор Трухілльо назвав ці обвинувачення сміховинними.

ЗДА будують найбільший в світі телескоп

Вашингтон. — Директор Крайової Фундації д-р Аллан Вотерман повідомив, що ЗДА вже в найближчих днях почнуть будувати найбільший в світі телескоп, яким можна буде вивчати Сонце. Цей телескоп буде на вершку гори Кітт в Арізоні на висоті 6,875 стіп недалеко міста Туксону, і має коштувати 3 мільйони долярів, а до кінця 1961го року має бути готовий. „Коли він буде готовий, то людина матиме найкращий вид на Сонце, який досі був можливий при допомозі інших телескопів". Досі найбільший телескоп був на горі Вилсон в Каліфорнії. Великі телескопи були ще в МекМет Гулберт Обсерваторії при Мишигенському університеті і телескоп на Криму в СССР при Астрофізичній Обсерваторії. Новий телескоп даватиме картини Сонця „кілька разів більші як дотеперішні телескопи і набагато ясніші". Нові знимки Сонця матимуть 34 цалів в діяметрі, а теперішні фота мають тільки 24 цалі. На вершку гори буде стояти 110-стіп заввишки вежа з 80-цалевим дзеркалом.

Сенатська комісія за збільшення продукції малої атомової зброї

Вашингтон. — Сенатська підкомісія готовости висловила своє невдоволення з того, що армія замовила кілька соток нової нуклеарної зброї, якою можуть користуватися два вояки, хоч в дійсності такої ручної зброї треба б цілих тисяч. Підкомісія збільшила замовлене армією число тієї зброї на 6,247. „Ця зброя зможе надмірно збільшити воєнну силу піхоти на фронті, як ніщо інше досі", пишеться у звіті підкомісії, а то тим більше, що СССР „немає досі тієї зброї, яка називається „Дейві Крокетт". Підкомісія нарікає, що цю піхотинну зброю продукується сотками, замість тисячами — на папері, заявляє представник підкомісії, яку очолює сенатор Линдон Б. Джансон, американська армія є озброєна атомом, а в дійсності вона ще вживає зброї, якою воювала під час другої світової війни.

В АМЕРИЦІ

● Фльота ствердила на основі інформацій з випущених сателітів, що Північний бігун є на 50 стіп дальше від рівника, а Південний на стільки само ближче до нього, з чого виходить, що Земля є недокладно кулею.

● Статистичне бюро повідомляє, що перепис населення виявив, що у ЗДА є 130 міст, які мають по 100,000 або більше населення. Від 1950 року число тих міст збільшилося на 27, але 4 міста відпали з цієї групи, бо число їхнього населення в останньому десятирічні зменшилося нижче від 100,000. Ці міста — це Фолл Рівер і Сомервіл у Массачусетсі, Редінг в Пенсильвенії і Вілмінгтон в Делаварі. 5 міст мають більше як мільйон населення: Ню Йорк — 7,660,000; Шікаго — 3,492,945; Лос Анджелес — 2,448,018; Філаделфія — 1,959,966 і Дітройт — 1,672,574.

● Республіканський Крайовий Комітет заявляє, що демократична номінаційна конвенція в Лос Анджелесі ц. р. буде „зборами самих мільйонерів", бо там змагатимуться за наменування на кандидата на президента Джан Ф. Кеннеді, батько якого має $250 мільйонів, мільйонер Линдон В. Джансон, мільйонер Адлей Е. Стівенсон і мільйонер Стюарт Саймінгтон. Досі зголошеним республіканським кандидатом є віце президент Річард М. Ніксон, який не має мільйонів, але приняв би номінацію губернатор Нелсон А. Рокефеллер, який також має мільйони.

● Більше як 100 партійних демократичних провідників ведуть акцію, щоб номінаційна конвенція втретє найменувала Адлея Е. Стівенсона на кандидата на президента. Між ними є представники 45-ох стейтів і вони відкривають в Лос Анджелесі головну кватиру, щоб вести пропаганду за Стівенсона.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Відкриття Восьмої Річної Виставки Праць Слухачів Української Мистецької Студії у Філадельфії, відбулося в суботу дня 25 червня ц. р., о год. 1-ій по полудні. У відкритті виставки взяв участь і вітав її від Об'єднання Українських Мистців в Америці проф. Сергій Литвиненко.

● Д-р Петро Мірчук, відомий український публіцист, одержав дня 18 червня ц. р. після закінчення бібліотекарських студій у Дрексель Інституті у Філаделфії титул магістра наук і, правдоподібно, почне незабаром працювати при катологуванні книжок у Бібліотеці Пенсильвенійського університету.

● Юрій Бурківець, поет молодшої генерації, закінчив студії філософії на Пенсильвенійському університеті, здобуваючи титул магістра наук. Опинившися сам один, без родини, на еміґрації, Юрій Бурківець мотужки, заробляючи на життя фізичною працею, спромігся закінчити університетські студії.

● Філадельфійський „Тризуб" одержав від Уряду міста Філадельфії спеціяльну грамоту з признанням за здобуття футбольного чемпіонату З'єдинених Держав Америки в 1960 р.

Конгрес поспішає з нарадами, щоб закінчити сесію перед партійними конвенціями

Вашингтон. — З уваги на недалекі вже передвиборчі конвенції обидвох великих партій, Демократичної і Республіканської, що мають початись уже в половині липня, Конгрес хотів би закінчити свою сесію перед цими конвенціями і з тією метою почав приспішені наради над цілим рядом залеглих ще справ і законопроєктів. В понеділок, 27-го червня, Палата Репрезентантів схвалила продовжити на один рік додаткові податки від надмірних і корпораційних прибутків, що запевняє державі 4 більйони долярів, та переслала схвалений законопроєкт до Сенату, який відложив цю справу до чергового дня. Це був одинокий з важливіших законопроєктів, що їх полагоджено в тому дні, схваливши ще цілий ряд менших законів. В загальному в Конгресі є ще понад 20 більших законопроєктів, що чекають на розгляд, але між ними немає занадто суперечних, отже існують вигляди на те, що сесія зможе закінчитись перед днем 11-го липня, в якому в Лос Анджелес починається конвенція Демократичної партії. Конвенція Республіканської партії відбудеться в Шікаго тиждень пізніше. Конгресмени і сенатори обидвох партій намагаються, щоб у цих останніх днях сесії здобути ще для себе персонально і для своїх партій якнайкращий „рекорд" з уваги на недалекі вибори.

12 комуністичних країн декларують свою єдність

Букарешт. — На закінчення 3-го конгресу Румунської комуністичної партії, оприлюднено в минулий понеділок 27 червня ц. р. комунікат 12-х комуністичних партій, репрезентованих на тому конгресі, що стверджує повну їх єдність і солідарність в боротьбі за „мир і безпеку всіх народів, за тріюмф великої справи марксизму-ленінізму". У тій декларації потверджується т. зв. маніфест миру з листопаду 1957 р. та цитується деякі його твердження. Повторюється фразу про „мирне співіснування між народами різної соціяльної системи та можливість перешкодження війні в теперішньому часі". Однак водночас з заявою, що тези цієї декларації з листопада 1957 року про можливість і потребу мирного співіснування є актуальні також в нинішньому часі, говориться і про насильні засоби комуністичної боротьби. „Одночасно необхідно брати під увагу також можливість осягнення перемоги робітничої кляси для соціялістичної революції — немирними засобами". За першими коментарями преси, цей уступ вставлено на виразне домагання китайських комуністів, які тільки за ту ціну погодились підписати спільну декларацію. Тими 12-ма комуністичними партіями є компартії з СССР, Польщі, ЧСР, Румунії, Болгарії, Східньої Німеччини, Мадярщини, Альбанії, Китаю, Північної Кореї, Північного В'єтнаму і Монголії.

Хрущов переконаний, що комунізм підпорядкує собі ввесь світ — без війни

Букарешт. — У ще одній промові, яку Нікіта Хрущов виголосив у Букарешті, під кінець свого перебування в ньому з нагоди 3-го з'їзду румунської комуністичної партії, а саме, на бенкеті, що його влаштував ЦК тієї партії в колишньому королівському палаці, — він боронив свою тезу про мирну коекзистенцію, як головну політичну тактику комунізму. З цинічною одвертістю Хрущов переконував своїх слухачів, що комуністам не треба війни, що вони осягнуть свої цілі — заволодіння у всьому світі — також мирним шляхом. „Прийде день — казав Хрущов — коли весь світ маршуватиме за нами", тому комуністам війна не потрібна. „Ми скажемо імперіялістам танцювати, як рибам на сковороді — і то без війни". „Імперіялісти" — казав Хрущов хочуть війни, бо вони не є певні свого завтрішнього дня. А комуністи, які вірять в перемогу своїх ідей, не лякаються за будучність. Не називаючи китайських комуністів за іменем, Хрущов зробив ясний натяк на їх опозицію, заявивши: „Дехто говорить нам, що ми живемо оманами, але тільки ті, які не розпізнають дійсної сили соціялістичного табору, говорять про омани". Хрущов уперше виразно говорив у тій своїй промові про драматичну розправу між ним і т. зв. антипартійною групою в 1957 році. Тоді-то Булганін, покликавшись на відношення сил у Президії ЦК компартії, що „нас є сім проти ваших чотирьох". Хрущов відповів йому: „може цифри грають роль в математиці, але не в політиці", скликав повний Центральний Комітет і провалив змову Молотова-Булганіна.

Австрійський канцлер мусить переконувати земляків, щоб вітали Хрущова

Відень. — Заповіджена однотижнева візита Хрущова в Австрії, яка має початися цього четверга, викликала в австрійців таку спонтанну нехіть, що австрійський канцлер Юліюс Рааб уважав за необхідне звернутись в минулу неділю через радіо-телевізію з закликом до своїх земляків — стрічати Хрущова ввічливо і приязно. Канцлер Рааб подавав рівні аргументи, а саме, що Австрія завдячує Хрущову, що він у 1955 році змінив совєтську політику і погодився на так званий державний пакт, що привернув Австрії суверенність. Далі, твердив Рааб, Совєти два роки тому ввічливо і прихильно зустріли австрійську делегацію, що виїздила до Москви, і признали значне поменшення данини, яку Совєти продиктували Австрії у згаданому договорі. Не вважаючи на заклик австрійського уряду, римо-католицькі єпископи видали збірного Пастирського листа, яким поручили вірним молитися за переслідувану в Совєтах Церкву. Вся австрійська преса поставилась до приїзду Хрущова як найхолодніше, поручаючи австрійцям — триматися здалеку від Хрущова та не подавати виду, що австрійське населення „спонтанно і сердечно" вітає його.

Число африканських держав зростає

Тананаріве. — В неділю 26 червня 1960 р. була проголошена державна незалежність Республіки Малягасі, якою став острів Мадаґаскар, дотеперішня французька колонія. Президент тієї новоспеченої республіки Філіберт Тсірінана обмінявся ратифікаційними документами з державним французьким секретарем Жаном Фойє, який прибув туди як репрезентант президента де Голя. У тому самому дні в Гарґейсі, столиці частини краю Сомалі, що була під британським управлінням, відбулось урочисте перебрання командування над 1.000 вояками, що їх вишко- тому дні закінчилось 73-літнє володіння Англії над Сомалі.

МОСКВА ЗІРВАЛА КОНФЕРЕНЦІЮ РОЗЗБРОЄННЯ В ЖЕНЕВІ

Репрезентант Франції Жіль Мош

Совєтський делегат Валеріян Зорін

В понеділок 27 червня ц.р. Совєтський Союз несподівано зірвав Женевську конференцію роззброєння, подавши за формальну причину, що нібито західні держави, члени тієї конференції, безконечно протягають наради і не погоджуються на той совєтський плян „тотального і генерального" міжнародного роззброєння, що його поручала одноголосна резолюція Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з 20 листопада 1959 р. У понеділок відбувалось 47-ме з черги засідання 10-членної конференції, яка розпочалась була 15 березня ц.р., а яку перервано 29 квітня до 7 червня, в сподіванні, що Паризька конференція „на вершинах" допоможе посунути вперед переговори про роззброєння. Перед початком понеділкового засідання американський делегат Фредрік Ітон поінформував совєтського делегата Валеріяна Зоріна, що він привіз нові пропозиції з Вашингтону, що їх зараз пред'явить в загальному, а детайлі подасть пізніше. Зорін цілком зігнорував ту інформацію, немов би її не чув. Предсідником на понеділковому засіданні був польський делегат М. Нашковський, який звичайно послуговується французькою мовою, але в той день раптом почав говорити по-московськи. Він відкрив засідання і віддав слово Зоріновi. Той вийняв з течки приготовану заяву і почав відчитувати давні оскарження під адресою Заходу. Раптом він заявив, що Хрущов розіслав ноти до всіх західніх держав і до Об'єднаних Націй, що Совєти вважають зайвою річчю дальше брати участь в конференції, на якій нібито західні держави не допускають до успіху, та що Совєти представлять цю справу Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, яка збереться 20 вересня ц.р. Ця заява страшенне заскочила і збентежила всіх західніх делегатів. Одначе французький делегат Жіль Мош, як англійський делегат Ормсбі Гор зголосилися до слова, але Нашковський не звертав на них уваги і давав голоси комуністичним делегатам, які один за одним коротко солідаризувались з Зоріним. Після того Нашковський заявив, що з уваги на заяви представників СССР, Польщі, ЧСР, Румунії і Болгарії конференція „перервана" та що він, як голова засідання, скінчив свою функцію. Він ударив молотком по столі і всі комуністичні делегати один за одним, ведені Зоріним, вийшли з залі. Найбільше гарячився француз Мош, який назвав поведення комуністів „хуліганством". Після виходу з залі комуністів місце предсідника зайняв англієць Ормсбі Гор, який мав головувати на завтрішньому засіданні, й дав слово американському делегатові Фредрікові Ітонові. Той, спершу спокійно та згодом у щораз більш схвильованому тоні, закинув комуністам злу волю від самого початку конференції. Ітон заявив, що він помилився, коли думав, що можна буде знайти з комуністами якусь спільну мову в справі міжнародного роззброєння та піддав під сумнів взагалі бажання Москви дійти до будь-якого порозуміння в цій справі. Формально, до актів конференції, Ітон зголосив тільки-що привезений ним із Вашингтону новий проєкт, який підтримує засаду ступеневого роззброєння в кількох стадіях із збереженням рівноваги сил, але приймає останню совєтську пропозицію, що першенство треба віддати справі засобів перенесення атомової зброї. Формально конференція ніби ще триває, бо західні делегати заявили, що вони будуть приявні на засіданні, що його заповіджено на вівторок 28 ц.м. Однак Зорін заявив англійському делегатові Ормсбі Горові, коли той пішов до нього після того нещасливого засідання, що рішення комуністичних делегатів „остаточне" та що вони на конференцію не повернуться. Так само журналістам Зорін заявив два слова: „все скінчене".

Змісту ноти Хрущова покищо не оприлюднено, але припускають, що він покривається з заявою Зоріна на тому останньому засіданні Женевської конференції. За першими коментарями, Совєти, мабуть, не хотіли вислухати нової західньої пропозиції, або діяли за заздалегідь устійненим пляном, який згори визначував якраз той день для зірвання конференції, без огляду на будь-що інше. У зв'язку з зірванням конференції для загального роззброєння, не виключають, що подібний крок большевики зроблять і на паралельній Женевській конференції для справи припинення атомових дослідів. Та конференція триває вже від 30 жовтня 1958 року.

У СВІТІ

● В Індії, за 100 миль від Ню Делі, розбився під час показово-пробного лету легкий американський літак, що його мав закупити індійський уряд. Згинули при цьому чотири особи, між ними американський пілот.

● Південно-корейський тимчасовий президент і прем'єр Гуг Чунг заявив, що годі думати про з'єднання Кореї воєнним походом проти північно-корейських комуністів. Таким чином він зірвав із становищем старого Сингмана Рі, який раз-у-раз повторяв погрозу, що Південна Корея „помаршує на північ".

● Федерація Малі, що складається з колишніх французьких колоній Сенегаль і Судан в Африці, яка стала самостійною державою 20 червня ц. р., вже зголосила формальне прохання до Секретаріяту Об'єднаних Націй на прийняття її в члени цієї установи.

● Англійська соціялістична Партія Праці оприлюднила в мин. тижні свою нову програму в справі закордонних баз і атомової зброї. Вона домагається, щоб відібрати Америці право на ракетні бази в Англії, але зараз не погоджується на американські летунські бази, з тим, що американські літаки ніколи не перевозили атомових бомб. Від свого уряду англійські соціялісти жадають припинення дальшої продукції атомової зброї. Цікаво, що вони не ставлять такої вимоги під адресою Москви!

● У Парижі професійна спілка робітників підземки і автобусів проголосила була 24годинний протестаційний страйк, але зараз же відкликала його, коли уряд заповів, що переведе мобілізацію до війська всіх членів цієї спілки та змілітаризує засоби комунікації в Парижі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Контроверсійна установа

26-го червня 1945 року закінчилася у Сан Франсіско конференція 46-ох держав, що почалась була 25-го квітня того року. Її кінцевим акордом було звернення тодішнього президента Гаррі С. Трумана та підписання чартеру Об'єднаних Націй. З того часу Гаррі Труман рік-річно вшановує ту подію заявами, що підкреслюють значення тієї установи. У 15-ліття тієї події, в неділю 26-го червня ц. р., він знову виголосив на великому зібранні, що було скликане спеціяльно для відзначення тієї дати, палку апологію для Об'єднаних Націй, як „перманентної конференції на вершинах". Він вважає Об'єднані Нації преважливим інструментом миру та вказує на найбільше їх актуальне завдання — перевести міжнародне роззброєння.

Але в самій отій промові Трумана було чимало доказів на оправдання поважних сумнівів щодо практичної вартости Об'єднаних Націй, саме як установи, що має дбати за правопорядок у міжнародному світі, за зберігання тривкого миру і протидіяння актам насильства. Сам Труман признав, що Совєти 267 разів опротестовували пропозиції про підпорядкування атомової енергії контролі збоку Об'єднаних Націй. 29-го квітня 1958 року Совєти заклали своє 83-є „вето" на Раді Безпеки. Труман покликався на Корею, як на доказ, що ОН не є „теоретичною установою". Але ж якраз десяті роковини вибуху Корейської війни, що припали на минулу суботу 25-го червня, пригадали, що тодішнє рішення Ради Безпеки ОН про протидіяння комуністичній агресії в Кореї було можливе тільки тому, що в тому часі Совєти бойкотували Об'єднані Нації. Не можна ніяк погодитись з Труманом, що Хрущов признав авторитетність Об'єднаних Націй, виголосовши на їх терені 18-го вересня мин. року відому промову з пропозицією „генерального і тотального" роззброєння. Це не було вшанування Об'єднаних Націй Хрущовим, тільки використання їх терену ще раз для большевицької пропаганди без найменшої реальної користи для світового роззброєння і тривкого миру. Сам Труман, зрештою, признав, що „росіяни кричать про мир і демократію, але насправді не здійснюють ні одного слова про це". І сам Труман знає, що його пропозиція міжнародного війська Об'єднаних Націй — не реальна, бо Совєти ніколи на таке військо не погодяться.

Різні агенції Об'єднаних Націй роблять добре діло, головно завдяки американським фондам, що на них спираються. Але самі Об'єднані Нації, які свій членський склад збільшили з 46 держав до 82-ох і в цьому році ще побільшать на кілька нових, не можуть перебороти первородного гріха, з яким народились та який на нівець зводить їхню практичну місію, як установу миру та арбітра в міжнародних зв'язках. Цим первородним гріхом було признання Совєтам не тільки членства в ОН, але й упривілейованої позиції з правом „вета" в Раді Безпеки. Санація Об'єднаних Націй, а з ними й відносин у широкому світі, може прийти тільки через боротьбу проти впливів Москви, а не через самовбивче угодівство з нею.

Народовбивство продовжується

Центральне Статистичне Управління при Раді Міністрів Української ССР опублікувало з кінцем травня ц. р. повідомлення „Про рівень освіти, національний склад і вікову структуру населення Української ССР за даними всесоюзного перепису населення 1959-го року".

Згідно з цим повідомленням, проведений в січні 1959-го року перепис виказав видатне збільшення кількости населення УССР, що має вищу і середню освіту. І так, число осіб, що мають вищу, незакінчену вищу і середню освіту, становило на 15-го січня 1959 року 2,583,000 осіб, а число тих, що закінчили повню середню школу і семирічну школу — 10,105,000 осіб. В порівнянні з 1939 роком, значить, протягом 20-ох років, число осіб з вищою освітою збільшило в 2,6 раза і число осіб із середньою і неповною середньою освітою в 3,3 раза. Особливо зросла кількість осіб із вищою і середньою освітою серед жінок: в порівнянні з 1939 вона збільшилася майже в 4 рази, а число жінок із середньою і неповною середньою освітою в 3,9 раза. Водночас із цим перепис виказав велике зменшення кількости неписьменних: в Українській ССР назвали себе неписьменними 222,599 осіб віком від 9 до 49 років, значить 0.85% всього населення УССР. Але ж при цьому не взято взагалі до уваги осіб віком понад 49 років, яких в Українській ССР є ще 8,687,000, і серед яких процент неписьменних є ще дуже високий.

Статева структура населення Української ССР виказує незвичайно загрозливий і, здається, єдиний у світі факт велетенського збільшення кількости жінок в Україні: вони становлять 23,293,66 осіб проти 18,575,32 чоловіків, то, значить, на 4.719.000 жінок більше як чоловіків. Яна незвичайно висока ця надвишка жінок, показує порівняння із ЗДА. На 174,064,000 осіб населення в липні 1958 року мали ЗДА тільки 1,652,000 більше жінок. Спричинений цей факт в Україні не тільки наслідками війни і масовим знищенням цілих генерацій чоловіків, але й масовими депортаціями чоловічого елементу на різні цілини чи то для здійснення різних індустрійних проєктів у інших совєтських республіках, зокрема в Казахстані і в Сибірі.

Водночас із цим проведений перепис показує дуже невідрадний стан в ділянці народин, кількість яких в Україні безупину зменшується. Так, при загальному збільшенню населення з 40,469,000 душ в 1939 році до 41,869,000 душ в 1959 році, кількість дітей віком від 0 до 9 років зменшилася з 8,156,000 до 7,890,000 в 1959 році і кількість дітей віком від 10 до 15 років з 5,920,000 в 1939 році до 3,442,000 в 1959 році і то, не зважаючи на те, що народження цих дітей припадає на мирний час 1945 - 1955 роки. Цей факт, нез'ясований ніже словом в опублікованому повідомленні, доводить, що спадок природнього приросту України катастрофально продовжується.

Вкінці опубліковані тепер дані про національну структуру населення Української ССР потверджують факт русифікації української й інших національних груп в Україні. Так, українську мову вважають за свою рідну тільки 93,5% з 32,158,000 українців і своєю мовою говорить нині тільки 16,9% із 840,000 жидів, що живуть в Україні і 18,8% поляків, в той час, як майже усі без вийнятку росіяни — 98,1% — в Україні — вважають своєю рідною мовою російську. Крім росіян зберігають свою рідну мову ще тільки угорці, гагаузи, молдавани і болгари, кількості яких є дуже незначні. Даних про розподіл населення інших совєтських республік, зокрема тих, що, як наприклад РСФСР, нараховують більшу кількість українців й інших національних груп, досі не опубліковано, мабуть чи не тому, що вони виказали б надто швидке уже, навіть, як на совєтські обставини, темпо здійснюваного в них русифікційного процесу.

Опублікування вище згаданих даних перепису про Українську ССР аж тепер, після півтора року від проведення перепису, свідчить про те, що їх треба було виправляти, узгіднювати і цензурувати. Проте ж і вони не сховають усієї правди про популяційну політику Москви в Україні та доказують недвозначно, що Москва продовжує практику духового і фізичного народовбивства на силою загарбаних і силою вдержуваних чужих територіях, зокрема в Україні.

З НАГОДИ ДНЯ НІМЕЦЬКОЇ СОБОРНОСТИ

Мюнхен. — 17-го червня визнано в Західній Німеччині державним святом. У цей день німці в вільній частині Німеччини згадують смутну дату — повстання людности Східнього Берліну проти комуністичного режиму, накинутого з Москви совєтській зоні Німеччини, що зветься фальшиво „Німецька Демократична Республіка". Це сталося 17-го червня 1953 року. Почали рух проти тиранії робітники, що творять величезну більшість населення Берліну. Навіть частини комуністичної „народної поліції" прилучилися да цього руху, і, здавалося, режим комуністичної тиранії захитався. Але рішальне слово сказала Москва: совєтські танки посунули проти неозброєних робітників і здусили в крови повстання. Людність Східнього Берліну сподівалася допомоги західніх держав. Але даремно. Окрім словесних протестів, на Заході ніхто й пальцем не ворохнув, як це сталось в справі Угорщини восені 1956-го року. Ця пасивність Заходу допомогла московським диктаторам консолідувати їм підлеглі режими комуністів Східньої Німеччини та Угорщини.

У зв'язку з рухами спротиву в країнах Европи, опанованих Москвою, виникає питання: що буде далі? Після другої світової війни, з якої большевизм вийшов дуже ослаблений, все ж створилася дивна ситуація: наступ на Захід, на демократичні основи правопорядку вільних держав, почала Москва. Західні уряди все були в обороні, але, наприклад, 1949-го року, коли була спроба Москви виморити голодом Берлін, західня техніка доконала чудес, рятуючи людність Західнього Берліну. Москва тоді ще тільки починала виробляти атомові бомби, і вистачило б одної поважної перестороги совєтському урядові, щоб примусити його поводитися відповідно. Але короткозорість і нерішучість (згадаймо слова В. Черчілла, що він може спокійно спати в тіні американських атомових бомб) привели Захід пізніше в невигідне положення. Здобувши в свої руки технічні воєнні засоби, володарі Кремля ведуть офензиву з більшою силою. Немає кутка на землі, де б не діяла московська аґентура, готуючи ґрунт для комуністичних переворотів, аґресії та інтервенцій. Комуністи виступають усюди аґресивно, вони все є в наступі, пропаґандою чи військовою силою. Демократичний Захід перебуває в обороні. Подібність ситуації перед світовою війною в 1938 - 39 рр. дуже велика. Тоді теж західні уряди пробували мирити Гітлера різними уступками, аж нарешті переконалися, що німецький диктатор ненаситний, і тому — треба воювати.

Очевидно, і Хрущов і його маршали не хочуть війни, бояться атомового конфлікту, що їх самих знищить. Але вони, знаючи нерішучість західніх урядів, шантажують погрозами. Коли ж вони побачать, що цими погрозами уступок не добються, то зразу йдуть назад. Війна страшна, але втрата свободи ще страшніша. Для совєтських диктаторів війна страшна не тільки поразкою (внутрішні обставини совєтського бльоку не дають шансів на перемогу), але й тим, що ця поразка була б і кінцем комуністичних режимів у цілому світі. На таке ризико комуністи, вивчені на теорії Леніна, добровільно не підуть. Ось чому західні держави мусіли б перейти від тактики оборони до тактики наступу. Ці думки насуваються у зв'язку з Днем Німецької Соборности.

Н. А.

В СССР — ВИКЛЯЛИ ДУХОВНИКІВ ЗА АТЕЇЗМ

Відомий французький католицький щоденник „Ля Круа", а за ним міжнародні пресові агенції повідомили нечувану досі подію в церковному житті: спеціяльною ухвалою „Святішого Синоду" Російської Православної Церкви екскомуніковано (виклято) в публічний спосіб за атеїзм ряд духовників тієї Церкви, також одного світського богослова, б. професора церковних дисциплін на терені московської Патріярхії.

Такі звідомлення подав до преси ректор згаданого католицького щоденника, о. А. Венґер, на підставі одержаного в Парижі найновішого випуску тієї Патріярхії, відомого совєто - угодного „Журналу Московської Патріярхії". Конкретно, виклято б. священика Александра Осіпова, з ним ще двох священиків та одного визначного мирянина. Їхнім гріхопадінням було те, що не лише особисто виреклися християнства, але ще й публічно зневажали Бога та висміювали релігійні святощі (в оригіналі подано: чинили богохульні акти).

В своєму коментарі до такої небувалої події за довгий час існування атеїстичного СССР та його духової рабині-жертви, Православної Церкви тамже, о. Венґер приходить до заключення, що такий несамовитий релігійний прецеденс в СССР мав місце тому, що в ряди підсовєтського духовенства ввійшли „задніми дверми" одиниці, вислані на підривну антицерковну роботу... Читаємо дальше в аналізі цього факту таке: „деяке число духовників, які тепер ведуть антицерковну роботу — прийняли духовні свячення лише на те, щоб стати поміж вірними — вовками в овечій шкурі"...

Дальше в згаданому ревеляційному звідомленні „Ля Круа" цитує з „Журналу Московської Патріярхії" зміст листа, що його написав професор Ленінградської Духовної Семинарії, Міролюбов — до А. Осіпова, свого колишнього друга із семинарицької лавки: „Благаю тебе, в ім'я Вічности, не прикладай рук до безбожницької роботи, до пропаґандивної акції проти християнства. Пам'ятай, що все дочасне перемиңає, що душа без Христа стає нещасливою на віки. Не вільно нам воювати проти Бога, від котрого походить усе на світі життя. Перед нами стеляться невеселі шляхи, але завжди можна знайти спосіб, щоб жити чесно, щоб не плямити душі богозневагою. Це злочин і найбільше безумство таке чинити. Якщо ти втратив віру, це не зиск, а згуба. Не тягни інших на релігійні безпуття, б таким способом не принесеш собі чести, лише стид і нечесть. Я тебе люблю, як і раніше любив тебе"... Стільки трагічного у цьому небувалому звідомленні про викляття згаданих апостатів у Москві. Все те — іще один причинок до пізнання перфідії совєтської системи, побудованої на бездонній ложі і сатанинських хитрощах її ганебних творців. Також мерзотних її „апостолів" у наші дні.

А. Ч.

Перша робітнича делеґація від'їхала до СССР

Ню Йорк. — Досі представники зорганізованого робітництва відмовляли відвідувати робітничі спілки в СССР, заявляючи, що там немає в дійсності вільних робітничих організацій, бо весь професійний рух є під гострою урядовою контролею. 27-го червня відлетіла до Москви 4-членна делеґація Крайової Морської Унії, і це перша візита делеґатів зорганізованого робітництва від 1950 року. Члени делеґації будуть в Москві вже 29-го червня, де будуть гістьми Унії Морської і різних робітників СССР, і мають побачитися з прем'єром Хрущовим. Голова делеґації президент Морської Унії Джозеф Карран заявив, що він "сподівається пізнати, як працює совєтська робітнича спілка, та пізнати економічні і соціяльні умови народу та стан совєтської країни". Карран сказав, що він „щиро відповідатиме на запити совєтських робітників про те, як живуть робітники у ЗДА". Але він не повинен мати жадних сумнівів в тому, що представники совєтського робітництва не зможуть дати йому об'єктивних відповідей, як про це знають інші робітничі провідники такі, як голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні і його заступник Волтер П. Рутер — голова спілки автомобільних робітників.

У ЗМІНІ СВІТЛА Й ТЬМИ...

У зміні світла й тьми
летять мої хвилини,
І сниться лиш село,
мій тихий перший спів,
І все, що так давно
навіки я покинув,
До міста ідучи,
але не розлюбив.

Я згадую дядьків,
вони в брилях широких
Косили на зорі
пшеницю золоту,
І дівчину-зорю,
що йшла грацiйним
кроком
На дальній крик гудків,
немов весна в цвіту...

Як оглядалась ти
на мене, чорноброва,
Через коромисло...
О щастя синь в очах,
О крила вій густих
і першої любови
Сльоза, що я відчув
на радісних устах!...

Як дальньо, як давно...
Летять мої хвилини,
Співає соловей
в зеленому гаю,
На обрії зоря
упала на коліна,
І десь шумить Дінець
про молодість мою.

ВОЛ. СОСЮРА

ФУНДАЦІЇ ТА НАЦІЯ

Сьогодні в З'єдинених Державах існує понад 7,000 організацій - філянтропічних фундацій — які засновані тільки для того, щоб роздавати гроші. Постання і розвиток цих фундацій ґрунтуються на натурі американської економіки та на американській соціяльній структурі.

Відповідно до змін у податкових законах протягом кількох останніх декад великі спадщини тепер не можуть бути залишені в розпорядження одного спадкоємця — податки від спадщини, які уряд збирає, стновлять дуже великий відсоток. Крім того, існує федеральний прибутковий податок, який лягає тягарем на дуже багатих людей, так що з деяких річних прибутків беруть аж 91%, хоч мабуть дуже небагато людей, що їх заробляють, платять повну суму.

У додаток, у більшості стейтів існують також стейтові прибуткові податки, також побудовані на принципі, що найбагатші платять найбільше. Ця податкова структура, отже, править за дуже важливу причину, чому багаті особи або цілі родини почали протягом останніх десятиліть закладати фундації, звільнені від податків, в яких працюють науковці або взагалі спеціялісти в тій галузі, якій філянтропіст хоче допомогти.

Але є ще й інше пояснення, чому і як постали фундації. Це є традиція вкладання грошей для справи допомоги іншому, і ця традиція існувала раніше, ніж були запроваджені податкові закони. Деякі фундації існували вже на переломі нашого сторіччя. Першу монументальну фундацію було закладено незадовго перед першою світовою війною.

Це була фундація Рокефеллера, зорганізована в 1913 році з метою „сприяти добробутові людства на цілому світі". Наслідки праці цієї фундації надзвичайні. Майже нема куточка на землі, де б не користали з її діяльности — в галузі освіти, народного здоров'я або розвитку природніх ресурсів.

Хоч фундація Рокефеллера залишається піонером серед великих філянтропійних інституцій, Фордівська фундація, яка дістає свої фонди з автомобільної промисловости зрганізвані фордом, перевищила її розміром ресурсів. Форд мав ідею і перевів її в життя — при масовій продукції автомобілів платити своїм робітникам так, щоб вони могли стати його покупцями. Цю його ідею перейняла вся американська індустрія. І нині багацтва зароблені завдяки цій ідеї і її виконанню, використовуються в усіх галузях життя для добробуту людства.

Але Рокефеллер і Форд це тільки дві такі фундації — а їх є тисячі. Деякі з них мають спеціяльні обмежені завдання, постачати фонди, наприклад, для економічних дослідів в техніці продуктивности, або, як інший приклад, для допомоги бідним людям, родженим у певному місті Греції. Інші присвячені виключно для проєктів удосконалення медичної освіти, або фармерської техніки в Азії, або для купівлі книжок для сліпих. Деякі, як ось фундація Карнеґі Пожертв для інтернаціонального миру, заснована 50 років тому і присвячена переважно на покращання інтернаціональних взаємовідносин.

Філянтропічна фундація це специфічно американська інституція. І якщо створення її ілюструє у великій мірі американський вислів — „з собою багацтва не забереш" — принаймні якась безсмертність створюється: признання, яке залишається в серцях тих, хто живе.

Американська Рада

НА СПОРТОВІ ТЕМИ

ЧОМУ „ОДНОДЕННІ МУХИ"?..

Забутий божками (футбольних чемпіонатів) і людьми Клівленд виступив з офіційним домаганням до Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК), щоб нарешті пустила в хід дружинні чемпіонати в тенісі. В письмі, що його вислав до централі провід тенісової ланки УАСАК „Львів" - Клівленд, відмічується, що наш теніс не може обмежуватися до одним - єдиного в році турніру на „Союзівці' (за чемпіонат УСЦАК); що згаданий репрезентаційний турнір має бути тільки короною - завершенням праці цілого (тенісового) року. Проєктодавці „кладуть на серце" централі, щоб вона „загрівала" наші клюби й товариства влаштовувати тенісові турніри при всяких можливих нагодах якрічниці, ювілеї, здвиги молодіжних організацій тощо, турніри, що дали б змогу виростати молодим змагунам і виломили б еліту з-поміж заавансованих. Що ж до дружинних чемпіонатів, то адресенти пропонують у майбутніх роках зустрічі „вдома-й-удома" (кожний клюб проти кожного по два рази), а цього року — з уваги на пізній час — відбути зустрічі принаймні в одній рунді...

Можна прийняти за певне, що УСЦАК поблагословить слушне домагання клівлендських тенісистів: по-перше, це домагання йому не коштує ніякого грошового чи морального ризика, а, по-друге, такі дружинні чемпіонати збільшать доробок і авторитет Централі. Коли футболістів — за п'ять років існування УСЦАК — не можна було ні разу „зрушити" до відіграння фіналу Америка - Канада, було б просто гріхом не поблагословити чемпіонатів Америки й Канади в спорті, що сам себе посіяв-посадив, сам виріс і сам напрошується на жнива...

До турніру на „Союзівці": він, на нашу думку, дозрів до реформи. Якщо „Союзівка" справді має бути нашим Вімблєдоном (отже, тенісовою Меккою) — то треба рахуватися з щораз більшим напливом змагунів до цього турніру. Останнього року було їх уже понад вісімдесять, цього року мабуть буде більше сотні — що робити, як за декілька років зголоситься три сотні?.. Моя пропозиція й обґрунтування: молитися до Мекки (в даному випадку, приглядатися змаганням і зідхати до участи в них) має право кожний, але виступати в них — тільки ті, які в інших турнірах і змаганнях докажуть, що вони мають із чим показатися на „Союзівці".

Ще один арґумент: мабуть з уваги на брак часу й місця дотеперішні турніри на „Союзівці" відбувалися виключно в одній конкуренції: інґлях — грах одного змагуна проти одного. „І доки так буде...?" — невже є якийсь спортовий, чи пропаґандивний глузд відбирати змагунам і глядачам найатракційніші номери в чоловічих і жіночих двійних грах, чи в не менше атракційних мікстах (мішаних грах партнерів обидвох родів)?...

Хтось скаже: „УНСоюз добудував три нові корти"... Це дуже радісна вістка — проте на довшу мету й ці три нові корти не поможуть. Вони щонайвище дають запоруку, що можна буде провести змагання у всіх конкуренціях (так, як у людей водиться) — але пів-тисячі, чи хочби двох сотень змагунів обслужити не зможуть. Тут таки треба буде „решета сеґреґації" — і на те нема ради. Врешті, головний організатор турніру, Дада Рак і керівник „Союзівки", В. Квас вже самі викалькулюють, що і як треба. Хто повинен провадити сеґреґацію? Самі клюби. Гірша справа, очевидно, з „дикими" змагунами (без клюбної приналежности), але таку жертву можна буде нести.

В закінчення цього відступу застерігаю, що я ввесь час маю на думці той турнір на „Союзівці", що відбувається в довгий вікенд проти Дня Праці („Лейбор Дей"). У вся-

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Остап Тарнавський

ТЕАТРАЛКА

(3)

Я слухав слів моєї сусідки перелистовуючи без уважливости книжку і думав, що це все мене цікавить: і та книжка, якої не буду читати, і той капітан, якого не бачив і не буду бачити, і та старуха, яку припадком зустрів і напевно ніколи більше не зустріну.

Почалась знову вистава і чорна дама знову ввійшла у Шекспірів світ і стала ще відважніше і ще голосніше приплескувати, приговорювати, деклямувати цілі рядки. Раз-по-разу падали на неї різкі погляди сусідів, але вона не віддавала ніякої уваги цим поглядам; а може думала, що ці сусіди подивляють її красномовність і тому приділюють їй увагу, замість слідкувати за акцією на сцені.

Саме йшла картина з конставлем Доґберрі в домі Леонато. Полісмен виголошував мудруваті сентенції, а старуха, ще заки актор відрецитував їх на сцені, переповідала їх голосно біля мене:

"When the age is in, the wit is out." Чи ж це не надзвичайно сказано — вплела в текст старуха у формі ремарки, нахилившись до мого уха. "God is a good man; when two men ride on a horse, one must ride behind."

Грейт, грейт — захоплювалась старуха.

І тоді зовсім сумирний і спокійний глядач, який сидів у товаристві розкішної пані в ряді крісел перед нами, не витерпів і, повернувши ся до нас, рішуче промовив:

"Do you mind keep quiet!"

Старуха раптом замовкла. Була заскочена. Розглянулась по людях, щось хотіла відповісти, але прикусила губи і мовчала. Та мовчала вона не довго. Знову дала себе захопити акцією на сцені і тоді знову віднайшла себе в дотепних сентенціях Шекспіра і стала висловлювати своє захоплення, коментувати, повторяти цілі рядки п'єси. Щойно коли вся прегарна вистава закінчилась невибаґливою вставкою режисера (на присмак американській жадобі сензації) у виді наскоку чорних масок у строях, що в них прибирають дітей за ковбоїв, із дитячими цяцьками-револьверами в руках, старуха скоментувала завваження, що її вразило до глибин: — Той джентелмен зовсім не з тих, для яких театральні вистави. Театр треба переживати, треба увійти у твір, а він сидить, як сноб, затиснувши губи, і вдає, що це його займає. Спитайте його і він навіть не знатиме, про що мова на сцені. Сидить, а в думці напевно перераховує свої бизнесові рахунки.

Я ні не заперечував, ні притакував. Я тільки жалів, що не мав змоги „переживати" сценічної вистави. Я заздрим оком дивився на студента, який сидів біля мене, відділений мною від старухи, а тепер вклонився мені і подякував за квиток знову, вважаючи мене тим меценатом, що уфундував йому його зустріч із Шекспіром. Я бажав теж якнайскоріше відійти. Але старуха не спішилась до виходу. Вона залишила мене із її пальтом і торбою з книгами, а сама ще почимчикувала, спираючись на палицю, поміж ряди, пояснюючи: — Тепер ще натовп і годі перейти, а в мене був зламаний хребет, я не можу пропихатись у натовпі.

Ішла і приглядалась кожному, якби шукала знайомих, усміхалась і потрясала головою, якби віталась із кимось, ба навіть махала рукою на віддаль. Вже останні глядачі залишили залю, коли вернулась вона до мене. Я помагав їй вдягнути пальто, а вона вишморгнула його з моїх рук і показала на марку на віньєті під обшивкою ковніра:

— Бачите, це від Ванемейкера. Попробуйте, який легенький. Люблю добрі речі і дорогі. Коштував сто вісімдесять долярів. — Ходім!

Ми вийшли. Я ніс торбу з книгами, а старуха йшла побіч мене, спираючись на моє рам'я і підпираючись на палиці, замашисто пояснювала, йдучи, великі афіші, які висіли у фоає, і тоді сказала: — Дайте мені торбу у ліву руку, ага, я ще візьму собі доляра.

Вона витягнула однодоляровий банкнот із кишені і вложила його у свої уста, стиснула його зубами, і крізь зуби говорила:

— Я завжди так роблю. Шофери вже знають, що це доляр для них і самі витягають його з моїх уст. Давайте торбу і закличте таксі. Я мав щастя, бо саме підсувалась таксівка під заїзд перед театром і я підскочив до дверей, щоб їх відхилити для моєї дами. Але вона, замість всісти в авто, вхопила мене за рам'я і відтягнула, сказавши лише одно слово:

— Ні!

Я пішов услід за нею, залишаючи позаду здивованого шофера. Старуха передала мені торбу і казала:

— Ви бачили, як він дивився на мого доляра? О, до такої таксівки я не всяду. Він рахує лише на того мого доляра. Не люблю таких людей. Ходім трохи пішком. — В мене не було відваги відмовити. Старуха вийняла з уст доляра і всадила його знову у кишеню. Була саме шоста година вечора, година вечері, коли всі мешканці поспішають до своїх помешкань, чи теж заповняють ресторани й їдальні. Ми йшли звільна до наріжняка вулиці Брод і старуха розказувала про себе. Вона вже на пенсії і все ще викладає соціологію в коледжі.

— Ви вгадали б, скільки мов я знаю. Заки я вспів відгадати, вона пояснила:

— Одинадцять.

— Багато — кажу.

— Треба вчитись. Людина — це створіння, якому дано йти вгору. Це старосвітські погляди, але це мої погляди. Вони тепер не модні, я знаю. Характер важливий, інтелект. Ви розумієте. Це я вам кажу. Ви одружений?

— Так і двоє дітей...

— Знаєте, які я мала партії. Не уявляєте собі. Перший був директор банку. Великі гроші. Їздив по світі, елеґантик. Приходив до мене і думав імпонувати мені грішми. Ви бачили, як я ставлюсь до грошей. Квиток віддала я задармо. Шоферові даю доляра. Гроші — це ніщо. А в нього були лише гроші і нічого більше. Порожнеча.

Ми перейшли наріжняк, і йшли широкою вулицею Брод, що починала блестіти неоновими світлами.

СІЧОВЕ СВЯТО В ЕДМОНТОНІ

(Відзначення заснування 1-ої „Січі" в Заваллі 1900 року)

В 60-річчя першої „Січі", яку оснував д-р Кирило Трильовський 5-го травня 1900 р. в селі Завалє, снятинського повіту, влаштував ювілейний комітет 1-го травня Січове Свято в залі УНО в Едмонтоні. З доповіді Василя Зеленка, колишнього активного „Січовика", приявні довідалися, що першу „Січ" старався оснувати д-р Трильовський в Устю над Прутом, але староство в Снятині і намісництво у Львові відмовили свосї згоди. По Завалю прийшли на чергу інші села Снятинщини і Покуття, які покрились руханково - протипожежними „Січами", а Коломия стала осередком січового руху. Основник тих товариств влучно підхопив значення слова „Січ" для нашого народу. Цариця Катерина II знищила Запорізьку Січ, але не вдалось затерти в пам'яті народу лицарські подвиги козаків. І хоч царський уряд не дозволяв на вільний розвиток українського народу, на західньоукраїнських землях, під Австрією панувала більша свобода і там проти волі польської адміністраці, ворожої українцям, українці організували своє життя.

У першій січовій пісні, яку уложив д-р К. Трильовський співається:

„Нехай знають вороженьки,
Що козацький дух не вмер,
Що як давно процвітав він,
Так цвіте він і тепер!"

І того козацького, невгнутого духа старався основник „Січей" вщепити в народні маси, навчаючи їх національної гордости, самопошани, карности, єдности. Можна собі уявити, як гордо почував себе український юнак, знаючи, що він нащадок славних запорозьких січовиків... А перевісивши почерез плечі малинову ленту з написом „Січ в Завалю", ставав в ряди і, співаючи бадьоро січових пісень, гордо маршував по наших селах.

Перший З'їзд Січей відбувся в Коломиї 16-го червня 1902 р. Тоді вперше побачила Коломия стройні ряди селянської молоді — Січовиків і Січовичок в народній ноші, з малиновими лентами. А кошові на чолі своєї Січі у синьо-жовтій ленті, не раз на коні... Прапори з гетьманами, січові пісні лунали вулицями міста.

Похід Січей прямував на коломийський „зарінок" над Прутом. Відбувалися там масові вправи вільноруч, топірцями і списами, а дівчата — лентами.

Це Січове Свято спопуляризувало січову ідею. Де ще не було „Січі", там її засновували.

Кожне село влаштовувало своє Січове Свято, т. зв. січовий фестин. Крім січових і протипожежних вправ, були товариські ігри-розривки, танці. Прибували в гості доокличні „Січі"; на переді йшов — дуже часто їхав на коні, — кошовий у синьо-жовтій ленті, за ним йшов хорунжий і ніс січовий прапор малинової краски, з синьо-жовтою стрічкою вгорі. Поруч хорунжого — два Січовики, з топірцями в руках, за ними інші члени старшини: писар, обозний, скарбник. За старшиною йшли чвірками Січовички і Січовики, всі в лентах малинової краски, на яких виднів напис: Січ і назва села.

Слід згадати, що де зберeглася народня ноша, її зберігали Січовики, і тільки де вже вона затратилася, Січовики обов'язані були носити під час Січового Свята приписаний однострій: на голові шапка зі шликом, т. зв. чемерка і штани з сірого сукна, з-під чемерки видно було вишивану сорочку, й обов'язкова почерез плечі лента.

Малинова лента — це був символ Січовика! Як глибоко у серцях Січовиків вкорінилася любов до своєї Січі, з якою пошаною відносився він до цього ж символу, вказує на це факт, що, втікаючи від старокрайових злиднів у світ за очі, в Канаду чи ЗДА, брав з собою ту ленту. А тут, серед піонерських злиднів, зберігав її, наче дорогоцінний клейнод десятиліттями, щоб вкінці враз з нею відійти на вічний спокій. Направду зворушливий вияв вірности січовій ідеї буквально аж до гробу!..

І ту ленту щиро ненавидів австрійський намісник у Львові граф Потоцький. Тисячі Січовиків сиділо по тюрмах за те, що її носили! Коли ж Потоцький побачив, що переслідуваннями Січовиків таки не зможе вбити січової ідеї, задумав знищити „корінь лиха" — основника Січей. При помочі своїх жандармів знайшов фальшивих свідків, які твердили, що Трильовський на вічу в Борщеві сказав: „Я ще буду королем Русинів, а Яцко Войчук буде моїм заступником!" На політичнім процесі у Львові в січні 1905 р. закидував Трильовському акт оскарження державну зраду. Помимо знаменитої оборони відомого адвоката і громадського діяча д-ра Євгена Олесницького, Трильовський відсидів кілька місяців в тюрмі; про цей процес широко розписувалася вся преса цілої Австрії. Одначе Найвищий суд у Відні скасував присуд львівського суду. Цей процес ще більше спопуляризував січову ідею, народ ще більше горнувся у Січі. Коли ж д-р Трильовський став в 1907 р. послом до віденського парляменту, тоді там у численних інтерпеляціях і промовах громив зловживання австро-польської адміністрації, а передовсім гарячо обороняв свої Січі.

Д-р К. Трильовський визначався справжнім організаційним хистом, коли зумів Січами зреволюціонізувати наше село. Одначе не доконав би був він цього всього, якщо не мав би був при собі своєї „правої руки" — незаступимого секретаря, Івана Чупрея. Це була тиха, незвичайно скромна, тактовна, а водночас дуже працьовита людина. Своєю зрівноваженою вдачею наче доповняв вибухову, енергійну вдачу „Батька Кирила".

Крім Івана Чупрея належали до коломийського „штабу" д-ра Трильовського ще Антін Кузьмич, Лесь Пушкар, Ярослав Навчук й ін. По селах Коломийщини — Павло Лаврук, пізніший посол до віденського парляменту, Михайло Петрук, обидва з Іспаса, Василь Удрейчук з Вербіжа Нижнього, Михайло Кузич з Березова Нижнього, „Тунцьо" Войнаровський з Балинець. У Снятинщині — Іван Сандуляк з Лукини, — посол до галицького сойму, Семен Зінкевич, Михась Крикливець і Матеік, всі три зі Снятина, Іван Радуляк з Глушкова, з городенського повіту, а на Гуцульщині — справжній отаман січовий, Юра Соломійчук-Юзенчук. І його завзявся знищити Потоцький у великім січовім процесі в Коломиї. Не помогла оборона красноречивого бесідника д-ра Є. Олесницького, бо й Соломійчук мусів відсидіти кілька місяців у в'язниці. До головніших січових організаторів треба зачислити славного Дмитра Вітовського у Станиславівщині, Осипа Демчука й Осипа Семенюка у Сокальщині, Павла Думку, посла до гал. сойму у Тернопільщині, Степана Рінецького, Карла Боберського, братів Рогуцьких у Самбірщині, Лева Лепкого і письменника д-ра Андрія Чайковського у Бережанщині, Миколу Угрин-Безгрішного в Рогатинщині, Гриця Коссака, пізнішого отамана УСС у Дрогобиччині, Романа Дашкевича і Гриця Ничку у Львові.

Коли масові процеси за ношення лент не вгавали, а теж не помагали інтервенції в міністерствах у Відні, д-р Кирило Трильовський скликав з проф. Масариком, відомим пізніше президентом Чехо-Словаччини, віче до Праги, щоб перед Чехами, завзятими слав'янофілами, виявити, як ставляться поляки до українців. Коли ж по смерти Потоцького став намісником у Львові проф. Бобжинський, він запросив до себе на конференцію д-ра Трильовського, якии представив йому разячі надужиття австро-польської адміністрації у зв'язку з Січами. Тоді в деяких повітах Січі відітхнули. У своїй ворожнечі до Січей і товариств „Українські Січові Стрільці" посунувся так далеко староста в Сокалі, що заборонив відбути Січове і Стрілецьке Свято з нагоди дня уродин цісаря Франц Йосифа. Одержавши про це телеграму з Сокаля, посол д-р Трильовський пішов з нею до міністра внутрішніх справ у Відні. А той своїм очам не повірив! Староста мусів таки дозволити відбути Січове і Стрілецьке Свято, а його зараз же перенесено на інше місце.

Останнє Січове Свято, тобто крайовий З'їзд Січей, відбулося у Снятині 12-го липня 1912 р. І тоді з'явилися на ньому гості-чужинці: голова словінського „Сокола" з Трієсту, посол віденського парляменту д-р Рібарх, посол Кльофач з Праги, посол, ред. Брайтер зі Львова й ін. Але найдорожчим гостем того ж Січового Свята був — Гість з Запоріжжя, делегат „Просвіти" з села Мануйлівка, катеринославської губернії — Хома Сторубель. Сам нащадок славних Запорожців — тепер побачив на галицькій землі відновлену Січ, тисячі маршуючих нових Січовиків. Побачив таке, про що й мріяти не могли брати за Збручем...

Коли ж Західня Україна св'яткувала сотні роковини народин Т. Шевченка, тоді у Львові відбувся 28-го червня 1914 р. великий здвиг Січей і Соколів. На вулицях Львова, маршували не тільки ці руханково-протипожежні товариства, але й вже чисто військові формації — Українські Січові Стрільці!. Це вперше від 1775 р., коли цариця Катерина II знищила Запорізьку Січ, виступило рідне військо з крісами в руках. Не один зі старших громадян тепер ще живих, які зі щирим захопленням вітали на львівських вулицях цю українську збройну силу, пригадує собі ті хвилі. Не один мусів призадуматися: — „Звідки ж воно взялося?

І тут, ради історичної правди, мусимо ствердити й те, — що виключно стараниям посла д-ра Кирила Трильовського змогли й українці відбути 18-го березня 1913 р. у Львові збори першого товариства „Українські Січові Стрільці". В цьому товаристві гуртувалися передовсім студенти. Отаман повітової Січі у Львові — Роман Дашкевич зорганізував кілька сотень робітників у товаристві УСС й вони враз з членами Пов. Січі і Січами львівського повіту відбули великі військові маневри на передмістю Львова, Кайзервальді, весною 1914 р. Отже ще перед святочним виступом на здвизі Січей і Соколів у Львові, у червні того ж року, було зорганізоване робітництво столиці, як теж УСС Бориславщини (Клим Ґутковський), УСС Сокальщини (Осип Демчук й Осип Семенюк) і в інш. повітах. Вибухла перша світова війна, постала Боєва Управа з головою д-ром К. Трильовським на чолі, яка зорганізувала Леґіон УСС.

За Польщі не вільно було відновлювати Січі, тому д-р Роман Дашкевич організує „Луги". Крім того постали теж „Каменярі", які стояли під впливом радикальної партії.

Остання Січ в селі Горбачі, львівського повіту, впала жертвою польської 'пацифікації,.

На Буковині першу „Січ" зорганізували у Кіцмані в 1903 р. Сильвестер Яричевський й Остап Попович. Небавом поширилась січова ідея по цілій Буковині, ген далеко на південь, аж під румунську етнографічну територію. У Вашківцях над Черемошем і в повіті організував Січі енергійний посол Юрій Лисан, у Кіцманеччині: Лев Ясінчук. В Чернівцях до Союзу Січей на Буковині ввійшли д-р Теодот Галіп, Гаврило Гордий, посол Єротей Пігуляк й ін.

На Закарпатській Україні оснував д-р К. Трильовський в 1919 р. в Ужгороді Крайовий Січовий Комітет. Зараз заснувалася Січ в Ясіню, Перечині й по ін. селах. В 1939 р. якраз кошовий Січі в Ясіню став командантом Карпатської Січі, вже чисто військової формації, яка, як відомо, відограла важливу ролю у боях з мадярськими військами.

Для повноти образу січового руху варта ще згадати, що й на Великій Україні, у Кам'янці на Поділлю і в Винниці, в 1919 р. організувалися січові комітети, отже й там січова ідея найшла прихильний відгук серед громадянства, але через воєнні події не довелося здійснити задуманого діла.

Не можна й уявити собі Січей без січових пісень. Вони грімко лунали з грудей Січовиків і Січовичок під час походів чи вправ. Авторами січових пісень були, крім основника Січей, ще й такі поети: Віра Лебедова (Константина Малицька), Іван Петришин (Любомир Селянський), Осип Шпитко (Гриць Щипавка), Іван Харук-Галайда, Іван Сандуляк, Іван Франко, Федір Крегулецький, Павло Думка, Осип Довганюк, а на Буковині: Дмитро Макогон і Сильвестер Яричевський. Звичайно співали ті пісні на відомі народні мелодії, але й були деякі оригінальні композиції, як напр. Дениса Січинського гарний марш до слів Віри Лебедової „Грає сурма, в ряд ставай", який він присвятив д-рові Кирилові Трильовському.

Свою доповідь закінчив п. Василь Зеленко побажанням, щоб всі ми не тільки формально тепер, цією академією, віддали честь основникові Січей і тисячам його однодумців, але й друкованим словом, Пропам'ятною Книгою Січей, зберегли славний січовий рух для історії і для майбутніх поколінь.

Спомини сл. п. Іллі Кіріяка, уродженця Заваля, про оснування першої Січі, які він написав був зприводу 50-річчя — відчитав д-р Левко Фарина. Січове Свято відкрив п. Остап Климкович.

Мистецька частина Січового Свята складалася з виступів чоловічого хору і деклямації. Властиво цей хор був, так мовити б, стрижнем всієї академії, бо він відспівав п'ять найважніших січових пісень. Хор складався з членів різних товариств, диригував п. Роман Солтикевич. І треба піднести заслугу диригента, який в мистецькому розумінні згармонізував згадані січові пісні, і з виконання яких зібрана громада була вдоволена. А ті найважніші січові пісні були: „Про Січ славну-„Запорожжя", (з приводу оснування першої Січі), „На вулиці сурма грає", „Ой, зацвила черемшина", „Гей, там на горі Січ іде", всі до слів д-ра Кирила Трильовського та Івана Франка „Гей, Січ іде".

Баритон Юрій Климкович відспівав комп. Я. Ярославенка до слів Василя Пачовського „Січ іде! Січ іде з Горногори"! Д-р І. Прокоп віддеклямував Сильвестра Яричевського „Загреми могуча пісне!", з глибоким відчуттям. Святочний вечір закінчував чоловічий хор, який відспівав вав І. Недільського „Засяло сонце золоте", А. Вахнянина „Хор Норманів" і марш Дениса Січинського, присвячений д-рові К. Трильовському до слів Віри Лебедової „Грає сурма, в ряд ставай!"

Фортепіяновий супровід спочивав у руках п. Марії Росляк-Дитиняк. Сцену прикрашував портрет основника Січей, роботи мистця Василя Залуцького. Праворуч портрету — синьо-жовта, кошового лента з написом „Січ в Завалю", ліворуч — малинова лента звичайного члена Січі з таким же написом, над портретом великий напис: 60-ліття першої Січі, під портретом два на вхрест топірці.

На це січове Свято наспіло 29 привітів, які ввійдуть до „Пропам'ятної Книги Січей".

Вечір був справді святочним, до чого причинилося й те, що не було перерви. Приявні вважали цей вечір Святом Січей.

М. Х.

Успіх молодого мистця В. Бачинського

Протягом одного з попередніх тижнів в Нешенел Академі оф Дісайн — на питання: „котрий то ваш земляк-українець?" — я мусів багато разів відповідати. Винуватий в тому зідомий нашому громадянству з численних виставок — наш многонадійний мистець Володимир Бачинський. Перший з українців від часу існування Академії одержав найвищу нагороду „Алберт Н. Галлгартен Травелінг Сколяршіп" в сумі 2,000 долярів.

В. Бачинський

Володимир Бачинський народився 26-го січня 1936 року в Україні, в родині інженера-лісника Євстахія і Тетяни Бачинських. Ті, що його знають з наймолодших літ, кажуть, що вже змалку був зацікавлений в мистецтві. Почав творити перші ,мистецькі' твори, як мав 5 років.

Після воєнної мандрівки — поселився з батьками в Ню Йорку, де в 1954 році скінчив „гайскул". В 1958 скінчив „коледж" (Інститут Пратта), одержуючи диплом. На четвертому році науки за малярські роботи дістав стипендію від Корпорації Об'єднаних Артистів. В 1959 році одержав стипендію в Нешенел Академі оф Дісайн і почав там студії.

За визначні успіхи в клясі, одержав 25-го січня 1960-го року 100 долярів нагороди д-ра Ралфа Вейлера. Пів року пізніше в цій же самій школі, з рук президента Академії дістав за винятковий успіх першу нагороду 2,000 долярів. В Академії студіював він під керівництвом відомого в мистецькому світі професора Лоїс Буш. За рекомендацією директора Академії та професора Буш його прийняли на члена до найстаршого мистецького клюбу „Самальґанді Клаб".

В Академії, що в ній добився таких успіхів Володимир Бачинський, студіюють ще й інші українці, між ними Роман Пачовський, якого завжди мило згадує проф. І. Олінський. Також коротше чи довше студіювали тут такі молоді мистці: Богдан Певний, Зиновій Онишкевич та Ярослав Вижницький. Останній студіював на стипендію Академії і був монітором в клясах професорів І. Олінського та Е. Айзенберґера.

З наших мистців, оскільки мені відомо, в Академії виставляли свої праці пок. мистець І. Радиш та Яків Гніздовський.

Ярвиж.

Річні Загальні Збори членів Відділу УККА

відбулися 10-го квітня ц. р. Ними проводила Президія в складі: Василь Сливинський — голова; Ярослав Гура — секретар.

Після звітів Управи Відділу, Контрольної Комісії і ділової дискусії Збори уділили звітуючій Управі абсолюторію і перевибрали зглядно доповнили нову Управу в слідуючому складі: пп. Володимир Чубатий — голова; Микола Максимюк — містоголова; секретарі: для української мови — Ярослав Гура, для англійської — Йосиф Сливинський; Кость Котило — скарбник; Дмитро Чернявський орган. референт; Іван Котиляк — імпрезовий референт. Контрольна Комісія: Іван Козак, Василь Сливинський і для поширення організаційної діяльности Відділу УККА на усю українськ успільноту в Бриджпортіш Загальні Збори уповажнили нововибрану Управу кооптувати до свого складу ще двох членів, по одному з двох православних церковних громад з правом рішаючого голосу. У висліді дискусії над пляном праці на 1960 рік. Загальні Збори доручили Управі відсвяткувати восени 1960 20-літній Ювілей оснування Українського Конґресового Комітету Америки в ЗДА і 10-літній Ювілей в Бриджпорті, Конн.

Вол. Чубатий

Нюйоркська Фільгармонійна Оркестра дасть два концерти в Західньому Берліні

Ню Йорк. — Щоб скріпити культурні зв'язки Західнього Берліну із ЗДА, Нюйоркська фільгамонійна оркерстра в вересні ц.р. дасть два концерти на фестивалі в тому місті, яке є в совєтській окупаційній зоні. Ця поїздка буде тривати тільки три дні, і це буде перша поїздка, яку фінансує американська промислова компанія, а саме Фордова Моторова Компанія. Кошти цієї подорожі винесуть 150,000 дол. Голова Фордової Компанії Генрі Форд другий заявив, що він фінансує цю поїздку на те, щоб „додати відваги завзятому населенню Західнього Берліну в його ідеологічній боротьбі проти комуністів в Східній Німеччині". Фестиваль в Берліні почнеться 18-го вересня, а американська фільгармонія виступить 22 і 23-го вересня. На цьому Фестивалі виступить і найголовніша англійська симфонічна оркестра „Роял Фільгармонік" під дирекцією сера Томаса Бічема і японська фільгармонійна оркестра з дириг. Гіроюкі Івакі. Після того фестивалю відбудеться Музичний Фестиваль у Східньому Берліні, бо комуністи схочуть зменшити вплив Фестивалю на своїх слухачів, які були присутні на концертах в Західньому Берліні.

● В суботу вночі 25-го червня торнадо бушував в стейтах Ню Йорк, Пенсилвенії, Массачусетс та сусідніх стейтах, спричинивши мільйонові шкоди. Буревій зривав дахи, валив дерева і доми, переривав електричні проводи, викидав авта на доми. В районі міста Скенектади, Н. Й., шкоди обраховано на два мільйони долярів. Одночасно падав дощ із градом, і внаслідок зливи перервані дороги.

● Із столиці Мехіко повідомляють, що там цього року панує посуха, якої довший час люди не пам'ятають. В деяких районах вже 10 місяців не було доброго дощу, і знищене збіжжя та трава, а худоба гине з голоду. До того ще панує всюди спека.

Поминки по вояках української армії в Бавнд Бруку

12 червня відбулася на цвинтарі в Бавнд Бруку Панахида по вояках української армії, які тут спочили. Панахиду відправили о. Богдан Железківський і протоєрей о. Микола Рибачук, колишній полковник української армії. На панахиду прибули з прапором спеціяльним автобусом члени Відділу ОбВУА і Жіноча Секція з Филаделфії.

В той сам день відбулося посвячення пам'ятника на могилі президента УВАН Ветухова, і Панахида відбулась дещо пізніше, як було передбачено. Після посвячення пам'ятника багато гостей прийшло на Панахиду. З гостей, що тут прибули, слід відмітити президента УНР в екзилі Витвицького, голову ВО УН Ради Миколу Лівицького, дир. Дорошенка й інших представників наукового світу. Після панахиди інж. Іван Остапяк виголосив змістовну й зворушливу промову, а о. Рибачук з кадильницею обійшов усі могили колишніх вояків.

Пані з Жіночої Секції Відділу ОбВУА з Филаделфії, голова Тамара Омелюсік, п-ні Олена Дяченко, Наталя Гонта,др-ва Несд, генералова Наталя Стефанів, Матвієнко й інші приготовили у церковній галі смачну перекуску для учасників поминок, куди теж запрошено ген. Загродського, през. д-ра Витвицького, дир. Дорошенка й інших гостей, що брали участь у панахиді.

На прикінці ген. Загродський в імені всіх учасників поминок подякував паням за їх труд і за приняття, а з окрема Відділові ОбВУА з Филаделфії і Жіночій Секції, що відбули таку далеку дорогу аж до Бавнд Бруку, щоб віддати честь і пошану воякам української армії, що тут спочили.

Управа Відділу ОбВУА
у Филаделфії

Кардинал МекІнтаєр твердить, що „немає відділення церкви від держави"

Сан Антоніо, Тексас. — Архиєпископ Лос Анджелесу кардинал Френсіс МекІнтаєр, промовляючи на конвенції товариства Крайового Католицького Родинного Життя, заявив, що в дійсності „немає сепарації між церквою і державою". Кардинал МекІнтаєр казав „Ви не можете відділити Бога від держави і бути і надалі християнською країною", а ми преціньє „християнською країною і всі люди в цій країні це потвердять". На думку кардинала це є „дуже не — поамериканському підносити справу релігії при оцінці, чи хтось надасться на те, щоб бути президентом ЗДА". Кардинал пригадував, що католики в цій країні мали найвищі становища, так як головний суддя Найвищого Суду ЗДА.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ
в АМЕРИЦІ
повідомляє, що
від 3 — 16-го липня ц. р.
— відбудеться —
у відпочинковій Оселі
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.
МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА
Діонізія Шолдри
Виставка відкрита КОЖНОГО ДНЯ.

Увага! Українці Увага!
ДІТРОЙТУ й ОКОЛИЦІ!

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ — в ДІТРОЙТІ
— влаштовує —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ
ПІКНІК — ФЕСТИН
на Оселі ДІБРОВА,
в неділю, дня 10-го липня 1960 р.

В програму входять:
1. ПОЛЕВА СЛУЖБА БОЖА — 11:00 год. ранку;
2. КОЛЕСО ЩАСТЯ;
3. РІЗНІ НЕСПОДІВАНКИ;
4. ТОВАРИСЬКІ ГРИ.

Пані й Панове!
Приїжджайте всі на Діброву, де серед чарівної природи та милого товариства. Ви гарно проведете час, відсвіжитесь та наберете нових сил до праці і забави.

СМАЧНІ І РІЗНОМАНІТНІ СТРАВИ.
ВІДСВІЖУЮЧІ НАПИТКИ!
СПРАВНА ОБСЛУГА.
КОМІТЕТ

✝

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що з Волі Всевишнього, дня 26-го червня 1960 року
відійшов у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами,
Наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І БРАТ,
бл. п. Іван КОВАЛЮК
укінчений теолог, проживши 51 рік.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в СЕРЕДУ, 29-го ЧЕРВНЯ 1960 р., в год. 9:30 ранку, з пох. заведення п. Каная Кассела, при State St., Perth Amboy, N. J., до греко-кат. церкви Успення Пресвятої Діви Марії, опісля на цвинтар в Перт Амбою.

Горем прибиті:
дружина — АНАСТАСІЯ з МЕТРАШІВ
діточки — БОГДАН, МАРУСЯ І ІВАСЬ
брат — о. ДАМ'ЯН, парох Грацу, Австрія
сестри — МАРІЯ І КАТЕРИНА з Рідньою,
на Рідних Землях.

Українська Вища Школа Непорочного Зачаття в Гемтремку
пошукує кваліфіковану
ВЧИТЕЛЬКУ АБО ВЧИТЕЛЯ
що міг би вчити англійської мови в дев'ятій та десятій клясі, а також деякі бизнесові предмети. Добра платня, після умови. Зголошення, разом із поданням кваліфікацій, слати на адресу:
IMMACULATE CONCEPTION UKRAINIAN HIGH SCHOOL
attn. Mr. P. STASIW
3056 Hanley Ave, Hamtramck 12, Mich. — Phone: TW 2-8558

Український Музичний Інститут
в НЮАРКУ
повідомляє, що в звіті
Муз. Інституту, в числі 115 „Свободи", з дня 17-го червня
помилково пропущено імена учеників УМІ,
проф. В. ЦІСИКА: АНЄЛЯ ШКВАРКО і
ВОЛОДИМИР ТАЛАНЧУК,
які також одержали золоті грамоти з почестями, з авдиції Music Educated Association, стейту Ню Джерзі.

Проведіть ВАКАЦІЇ
в УКРАЇНСЬКОМУ ПАНСІОНІ
БІЛИЙ ДІМ (WHITE HOUSE)
Accord, N. Y.
4 милі від „СОЮЗІВКИ".
Просторі КІМНАТИ та окремі БОНҐАЛА з кухнею, модерний, великий, КУПАЛЬНИЙ БАСЕЙН, добірна КУХНЯ, ЛІС і РІЧКА.
Адреса:
WHITE HOUSE
Accord, N. Y. — Tel.: Kerhonson 8018 M
Кімнати можна замовляти також в Ню Йорку,
телеф:. EVergreen 3-1830.

ДОЇЗД автом з Ню Йорку: Thruway Exit 18, повернути вліво до Route 299, опісля вправо до Route 55 (44), а звідси вправо по дороговказі Accord. The White House находиться 1 милю за готелем Granite.
Автобуси лінії Short Line виїжджають з Bus Terminal-у при 41-ій вул і 8-ій Еве. в Ню Йорку. Висідати в Accord. 1 миля від White House.
СТЕПАНІЯ КРИНИЦЬКА — власниця.

„СОЮЗІВКА"
Оселя Українського Народного Союзу
в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

приймає вписи
ДІТЕЙ — У ВІЦІ ВІД 7 ДО 11 РОКІВ
на
ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ,
— яка триватиме —
для ДІВЧАТ — від 16-го ЛИПНЯ до 6-го СЕРПНЯ

По ближчі інформації та за аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Tel.: Kerhonkson 5641 Kerhonkson, N. Y.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

Потрібно МУЖЧИН
до фабричної праці.
Ми навчимо. Постійна праця. Добрі умовини праці. Додаткові користі. Заохочуюча платня. Розуміємо по-українськи.
Голоситись:
SIMMONS COMPANY
Brunswick Avenue — (Bayway)
ELIZABETH, N. J.
Mr. Applegate, Factory Personnel

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

Хто з ПАНЬ
бажав би
ПРОВЕСТИ ЛІТО НА ПРОВІНЦІЇ,
на свіжому воздусі, може бути з дитиною,
лише за допомогу в кухні.
Call: ST 4-3734 — in L. I. City
або OVerland 7-6860

BUILDING SERVICE MATRONS
ДО НІЧНОГО ПРИБИРАННЯ,
у великих модерних бюрових будинках в Мангеттені, —

Платня — юнійна ставка — $ 1.57 на годину. Від 6-ої вечора до 12-ої ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні — навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія в вакації.

Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:
20 East 27th Street
NEW YORK CITY

ПРАЦЯ
Help Wanted—Couple

ПОДРУЖЖЯ
Потрібно
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
3 чудові кімнати плюс платня. Оливне огрівання. По інформації звертатися:
адвокат
Carroll CZALCZYNSKI
31 Saint Mark's Place
Manhattan, N. Y.

VACATION - RESORTS

SUNNY HILL COLONY
До винайму:
БОНҐАЛА і КІМНАТИ
Accord, N. Y.
M. SAPKA
від год. 6:00 вечора
Call: TU 2-4573

До винайму, без харчів
КІМНАТИ і БОНҐАЛА,
кухні з урядженням,
в околиці
HUNTER — LEXINGTON.
Зимна і тепла вода, близько ріка і споживча крамниця. По інформації дзвонити кожного дня від 9-ої рано до 8-ої вечора:
LE 4-9660 — в Ню Йорку,
в неділю — TA 9-9182

REAL ESTATE

10-род. ДІМ,
на долині міста Ню Йорку, 3 хв. від української школи. Рент $6,000. Ціна — $24,000.

24-род. ДІМ,
на долині міста Ню Йорку, 10 хв. від української школи, баксові кімнати. Рент $12,000. Ціна — $42,000.

Ціна — $ 36,000.
ORegon 4-5340 — вдень (Ню Йорк) (1
ES 2-8505 — (Нюарк)

GLEN SPEY, N. Y.
16 кімнат, 3 лазнички на 4 чудових акрах, великий фільтрований басейн; з повним умеблюванням. Ціна $27,000.

POND EDDY, N. Y.
Приміщення на 40 осіб, нова їдальня, 18 акрів чистої землі, чудово влаштованої. Ціна — $25,000.

HARRY GOLDMAN
Realtor
79 Pike Street
PORT JERVIS, N. Y.
Phone: 5-4711

ЧОМУ „ОДНОДЕННІ МУХИ"?..

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ких інших турнірах на „Союзівці", очевидно нема рації встановляти якийсь „нумерус клявзус" щодо числа, чи технічно - спортового рівня змагунів. Навпаки: тут чим більше — тим краще . . .

Та вертаймося до нашого наголовку. Такими самими „одноденними мухами" - спортами засудженими на один виступ у році, в нас покутують легкоатлетика і плавання. У випадку плавання наші клюби й організатори бояться (як у холодну воду скакати) братися за справу — хоч змагунів, вишколених у школах і організаціях, як УМСА не бракує. Мені здається, що наші клюби добре зробили б, якби справу плавацьких змагань (маю на думці організування змагань) повірили б енергійним одиницям таки з рядів чинних змагунів - плаваків.

А за легкоатлетику просто гріх будемо мати. Чому ніхто з наших багатих, чи великих клюбів хочби в програму своїх ювілейних святкувань не вставляють легкоатлетичних змагань? Чому б атракційних номерів, як біг на 100 метрів (відкритий і з плітками), штафета 4 x 100 (для дівчат 60 м., штафета 4 x 60) тощо, не давати перед, чи в часі перерви „великих" футбольних змагань? Чому легкоатлетичний мітинґ мусить конче носити марку чемпіонатів (є в футболі товариські змагання — чому б не могло бути легкоатлетичних товариських змагань?) Коли нарешті відбудуться наші перші міжклюбові чи міжмістові змагання? . . .

Говоримо ці слова до всіх: великих і малих клюбів, організаторів, чинних змагунів і симпатиків. Знайдімо спільну мову й робім направду наш власний український спорт. А тіловиховним інструкторам і референтам перед вакаціями — ще одне слово в альбом: влаштовуйте на таборах курси й проводіть змагання в усіх доступних вам родах спорту. І негайно звітуйте про такі змагання в пресі. Бо такі звіти важливі не менш самої імпрези: вони штовхають інших до праці, створюють конкуренцію і радісне ствердження, що „ви не одинокі — є з ким в світі жить". А нам якраз того треба! . . .

О .Гайський
Прес. реф. УСЦАК

Короткі Вісти

● **Американське Товариство Часописних Видавців** заявляє, що збільшені кошти видавання газет загрожують існуванню незалежної преси в цій країні, яка не хоче користати з жадної чужої допомоги.

● **22-го червня** почав працювати найбільший радіовий телескоп, який може ловити звуки з космічних просторів. Він коштував $750,000 і називається Вайт Лейк Домініяльна Обсерваторія. Він є в Пентіктоні в Британській Колумбії. Найбільший оптичний телескоп Канади є в Торонті в Дейвід Данлей Обсерваторії.

● **Особисті прибутки** американців в травні ц. р. дійшли до рекордової висоти $399,400,000,-000 в річному відношенні на $1,-600,000,000 більше як у квітні цього року.

● **Нікіта Хрущов** прибуде 30 червня ц. р. з візитою да Австрії. Він має буцім-то виголосити у Відні велику промову з новими співіснувальними закликами під адресою Заходу та м. і. з докладною пропозицією відбути нову конференцію „на вершинах" з початком 1961 р. На Заході така загальна думка, що перед новою такою конференцією „на вершинах" треба буде дістати ґарантію, що Хрущов знову її не зірве, як це зробив 16 травня у Парижі, та що така конференція матиме практичний вислід.

Українська громада в Бриджпорті, Конн., вшанувала пам'ять Т. Шевченка

Як кожнього року вшанувала наша Українська Громада пам'ять Генія України Т. Шевченка Святочною Академією 27-го березня 1960 р. при співучасті усіх місцевих Українських Організацій, Школи Українознавства і Пласту, — під проводом Відділу УККА.

Програма Академії, що її виконавцями була в більшій частині молодь і діти Парохіяльної Рідної Школи і Пласту, була така: Академію відкрито співом американського гимну і коротким вступним словом голови Відділу УККА В. Чубатого. Мішаний хор відспівав „Заповіт", муз. Стеценка, а управителька Рідної Школи п-і М. Шиманська виголосила дуже гарну доповідь, з'ясовуючи в ній актуальність ідеології і творчости Шевченка під теперішню пору поневолення України комуно - большевицьким режимом.

В мистецькій частині програми мішаний хор відспівав пісню „Садок вишневий", муз. Гнатишина; шкільний хор відспівав дві пісні — „Слава Кобзареві" — муз. І. Недільського і „Нумо діти"; пластун - юнак Ярема Бабій віддеклямував поему Шевченка „До Основ'яненка"; шкільна оркестра в складі Слава Папроцька і Роман Хом'як — скрипка та Христя Славинська і Орест Максимюк — акордеон, відіграли „В'язанку українських народних пісень"; п-і Олімпія Сенів (сопрано) і п. Мирослав Стахів (баритон) відспівали під акомпаніямент двох скрипок Івана і Романа Хом'яків, арію „Молитва" з опери „Запорожець за Дунаєм"; пластунка-новачка Оксана Шуст продеклямувала уривок поеми Т. Шевченка „Кавказ"; п. Іван Хом'як зі своїм сином Романом відіграли на дві скрипки „В'язанку українських мелодій"; п .Іван Жовтобр'юх виголосив під акомпаніямент гітари мелодекламацію поеми Шевченка „Розрита могила"; мішаний хор відспівав пісню „Як сонце заслонить"; уч. Галина Черепаха продеклямувала поему Шевченка „Суботів".

На закінчення програми поставили учні Рідної Школи інсценізацію в 3-ох відслонах Ганни Черінь „Учітеся, брати мої". Академію закрито співом українського гимну. Провід інсценізації був в руках п-і М. Шиманської, диригенти: мішаного хору п. Іван Козак, шкільного хору і оркестри п .Іван Хом'як. Усі виконавці програми вив'язалися із своїх завдань задовільно. Діти й молодь деклямували, співали, грали і виконували свої ролі в інсценізації зі зрозумінням таги Свята і з пієтизмом до нашого Генія. Мішаний хор під орудою п. Івана Козака своєю зіспіваністю, гарними композиціями та свіжими, молодими голосами наповнили душі приявних на залі УНДому урочистим настроєм. Було б великою кривдою для виконавців дуету „Молитва" — арії з опери „Запорожець за Дунаєм" п-і О .Сенів і п. М. Стахова і мелодеклямації „Розрита могила" п. І. Жовтобрюха, коли б не згадати їх участи в програмі з належною оцінкою; вони своїми виступами направду зробили велике враження на учасниках Академії. П-і М. Шиманська своєю прегарно опрацьованою доповіддю докладно і чітко з'ясувала ролю Шевченка у відродженні українського народу і у його поході до незалежного державного життя, дала декому відповідь на неясне питання: Чому ми так шануємо і щороку згадуємо Т. Шевченка .На цьому місці Управа Відділу УККА складає виконавцям праграми Академії і усім, хто причинився до її улаштування, щиросердечну подяку.

Увесь чистий дохід з добровільних датків на Академії вислано до Наукового Товариства ім. Т .Шевченка в Ню Йорку.

Спортовий майдан УСК-у — гордість українців Ню Йорку

„В своїй хаті своя правда і сила і воля".

Леґендарний Антей зберігав свою надзвичайну силу тільки тоді, коли мав власну землю під ногами. Ці правди поетичного і легендарного характеру є загальні. Вони відносяться також і до нашого Українського спортового Клюбу в Ню Йорку.

Плекання спорту має для українців велике значення під кількома оглядами. В ньому наша молодь радо бере участь. Це сприяє не тільки її фізичному здоров'ю. У власній спортовій спільноті вона зберігає своє народне обличчя, мову і характер.

Успіхи в спортових змаганнях з іншими викликують в ній гордість на своє українство. Ніяка інша організація не реклямує українського імени так, як український спорт. — Про здобуття чемпіонату Америки в 1959 р. „Юнійорами" УСК-у, здобуття чаші Америки филаделфійським „Тризубом", як також про те, що УСК здобув чемпіонат своєї попередньої кляси та перейшов до „Великої Дисятки" — довго писала американська преса.

Нашому УСК-ові удалося набути спортову площу за 79,000 долярів. На вплату частини ціни вистачило. Але це понад його сили сплатити решту ціни купна, тому звертається він до всього українського громадянства не з просьбою про дарові датки, але зі закликом про закуп певної частини цієї площі по 55 центів за стопу, і стати співвласником площі. Це не буде — „громада по нитці, а бідному сорочка", — „громада по стопі", і набута площа залишиться її власністю на рівні з членами УСК-у у великому Ню Йорку.

Ідучи за добрим прикладом, я вже набув 100 стіп тієї площі і кличу приятелів, знайомих і все громадянство набути їх по своїй спроможності, щоб забезпечити УСК-ві кращий розвиток українського спорту в Ню Йорку, для добра української здорової молоді та українського імени у вільному світі. Гроші просимо слати на адресу УСК-у:

Ukrainian Soccer Club
12 St. Mark's Place
New York, N. Y.

Микола Шпитко

ЗАКЛИК

В СПРАВІ СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ МУЗИК

Просимо українських і українського походження професійних і самодіяльних музик, студентів музики, організацій і всіх, кому дорога справа української музичної культури, подати свої зголошення у члени - основники „Світового Об'єднання Українських Музик на Чужині", метою якого буде: 1. Створення Осередку Пропаганди Української Музичної Культури. 2. Оборона й захист авторських прав українських композиторів. 3. Видання „Українського Музичного Журналу". 4. Видання творів українських композиторів. 5. Видання праць українських музикознавців.

Зголошення просимо надсилати на нижче подану адресу до кінця серпня 1960 р.

Після замкнення листи зголошень у члени - основники, Ініціятивна Група розпише Загальні: Збори й Вибори Президії, Управи й Контрольної Комісії Об'єднання, які відбудуться кореспонденційним шляхом.

Кожний член - основник отримає повний список всіх зголошених разом зі списками кандидатів у члени Президії, Управи й Контрольної Комісії, які виготовить і запропонує Ініціятивна Група.

Після виборів Правління кожний член - основник отримає проєкт статуту Об'єднання, який рівнож виготовить Ініціятивна Група й розішле всім членам-основникам для затвердження, разом з деклярацією остаточного й фактичного вступу в відповідну категорію членів.

Ініціятивна Група: **Мирослав Антонович**, Голляндія; **Аристид Вирста**, Франція; **Василь Витвицький**, Америка; **Зиновій Лисько**, Німеччина; **Андрій Гнатишин**, Австрія; **Мирослав Скала - Старицький**, Франція.

Зголошення в члени-основники просимо слати на адресу:
M. SKALA-STARYCKY
125, Bd Richard Lenoir
Paris XI, France

Виставка Мистецької Школи Л. Кузьми в Ню Йорку

Виставка цієї мистецької малярської школи була відкрита в днях 17, 18 і 19 червня в залі УНДому в Ню Йорку. На виставку вибрано понад 100 експонатів із праць учнів у техніках темпери, олії, акварелі, рисунку вуглем і ритовини. Крім звичайної малярської тематики натюрмортів, квітів, краєвидів, портретів, звертали увагу проєкти прикладного мистецта, а саме геометричні і рослинні орнаменти, в яких може краще, як у інших працях, можна було спостерігати творчу фантазію студентів, адептів творчого мистецтва.

Як іде про чисте малярство, то в групі наймолодших (8-11 років), у малюнках Любомири Кметик, Віри Корецької, Ольги Якубивської було багато безпосередности рисунку і відваги в барвах, і це творило „модерну" частину виставки. У групі молоді, між іншим, Маряна Шумилович дала композицію — „Схід місяця" і портрет матері. Ірина Кіпа й Аріядна Стець — студії квітів і краєвидів. Марта Білан, хоч свіжа учениця, вдержала праці на рівні своєї групи. Христина Шпонтак і Анна Рейнарович, як найбільше заавансовані в групі молоді, виказують вже деяке індивідуальне обличчя, зазначене у свобідному орудуванні фарбою та у виразі портретових композицій. Юрій Кебало й Василь Гайдич виставили головно рисунки вуглем і ритовини.

В групі старших Галина Мирошниченко показала багати праць у різних техніках, серед них акварелі „Дерево", „Берези" і прецизну ритовину „Гриби". Тарас Шумилович виставив темперові натюрморти й краєвиди, між ними архітектурні мотиви американських домів і українських дерев'яних церков.

В загальному виставка показала поступ у напрямі кращого опанування різних технік і розвинення інтенсивного кольориту. Крім батьків студентів, виставку відвідали багато інших громадян, що цікавляться проявами нашого мистецтва.

Школа професора Л. Кузьми заслуговує на підтримку громадянства, бо вона гуртує поважну групу молоді, яка цікавиться образотворчим мистецтвом, і між якою є такі, що можуть дійти до поважних успіхів, коли будуть і надалі над собою працювати.

Л. Луців

Міжнародний Фестиваль Свободи в Дітройті

І цього року відбувся Міжнародний Фестиваль Свободи в Дітройті й Віндзорі. Його метою було показати мистецьке багатство і фолкльор 50 етнічних груп, що мешкають в Дітройті. В усіх улаштуваннях беруть участь і українські ансамблі, громадські організації за старанням і в порозумінні з Метрополітальним Відділом УККА в Дітройті.

У триденнім Фестивалю (26, 27, 28-го червня), що відбувся коло Форд Авдиторіюм, виступила 28-го червня о год. 8-ій веч. танкова група Ів. Драґінди й Капеля Бандуристок СУМА в Дітройті. Старанням Окружної Ради Союзу Українок улаштовано виставку народнього мистецтва у Ветеранс Меморіял Билдінґ в год. 12 - 8 веч. в днях 26, 27, 28 червня (кераміка, різьба, вишивка і ін.). Там також демонструвалося для відвідувачів вишивання і писанкарство. В ілюміноаній нічній параді дня 30-го червня візьмуть участь в українській частині члени Пласту й СУМА у у маршовім порядку, молодь у народних одягах на відкритих автомобілях на чолі з князівною вибраною на Княжих Вечорницях.

Четвертого липня ц. р. о год. 9:30 ранку зачнеться похід дітей з вул. Вудвард — Вернер у напрямі вул. Джеф ферсон.

Е. П.

Зі Спорту

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІГА

Повний успіх експерименту для спопуляризування футболу на терені Ню Йорку та ЗДА залежатиме у великій мірі від успіху розгривок другої дивізії Міжнародної Футбольної Ліги. В першій дивізії, де брав участь клюб — представник ЗДА, змагання що відбувалися на Польо Гравндс у Ню Йорку, притягали більше число глядачів, звичайно понад 10,000, зате спроби відбувати змагання в Джерзі Сити не дали бажаного успіху. Тому розгривки другої дивізії відбуватимуться лише на Польо Гравнтс в Ню Йорку, через що і плян гор М. Ф. Ліги дещо змінено.

В першій дивізії домінували клюби британського острова Кілмарнок та Бирнлі. В другій дивізії буде багато важче передбачити переможця цих гор кожного з кожним, бо представники европейського континенту як теж і бразилійці представляють собою досить різні школи гри футболу і системи, так, що несподіванки будуть на порядку дня. Участь в розгривках другої дивізії візьмуть: Рапід — Австрія, Червона Зоря — Югославія, Сампдорія — Італія, Спортінґ Клюб — Португалія, Норкопінґ — Швеція, та Банґу — Бразилія.

Вже 2-го липня відбудуться перші змагання другої дивізії М. Ф. Ліги і ці розгривки від початку набирають характеру важливих боїв за першенство, бо важко знавцям футболу передбачити, так як це було у першій дивізії, хто є кандидатом на першуна. Першуном другої дивізії можуть так само добре бути бразилійці, як і югослави, австрійці, чи італійці. Вкінці і португальці і шведи мають за собою гарні осяги у футболі.

Календарець гор М. Ф. Ліги:

СУБОТА 2 липня — год. 8.30 — Рапід — Червона Зоря. год. 7.15 передзмаг.

ПОНЕДІЛОК 4 липня — год. 3.00 — Банґу — Сампдорія. год. 1.30 — передзмаг. — Фінал гор за Чашу Метроп. Ліги.

СУБОТА 9 липня — год. 8.30 — Сампдорія — Червона Зоря — год. 7.15 — передзмаг.

Всі гри на Польо Гравнтс. Ню Йорк.

(в. с.)

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонової організації!

Посмертні Згадки

Д-р Юліян СОНЕВИЦЬКИЙ, член 287 Від. УНСоюзу, „Сини України" в Джерзі Сіті, лікар ветеринарії, був. четар УГА, помер в дні 21-го червня 1960 р., після короткої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами. Покійний походив з Теребовлі, Зах. Україна, членом УНСоюзу став у 1951 році. Полишив у смутку дружину Стефанію, сестру Зеновію Радзівіл з ріднею та шваґра Ярослава Ченстох з ріднею. Похорони відбулися в суботу, 25-го червня ц. р., на Найставні у Филаделфії, з Церкви Царя Христа, на цвинтар у Факс Чейс. — Вічна Йому Пам'ять.

Т. Литвинок, секр.

Сузанна ВАСИЛИК, членкиня Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 137 УНСоюзу в Вест Істоні, Па., померла в дні 15-го червня 1960 р, на 84-му році життя. Покійна походила з Безовце Земплінська, Чехословаччина. Покійна була у своїому Відділі найстаршою, а її родина — найбільшою. Полишила у смутку синів: Михаїла, Івана і Юрія, доньки: Сузанну, Анну і Єлизавету, 21 внуків, 28 правнуків та 3 праправнуків. Похорон відбувся 18-го червня цього року, при участі Родини і Членів Відділу, з пох. заведення до укр. греко-кат. церкви св. Духа, на кладовище св. Марії. — Вічна Їй Пам'ять.

Ст. Колодруб, секр.

CARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
Дбайте про красу Вашої цери уживайте КРЕМІВ „МІРИ"!

MOVIES — THEATRE

Від СЬОГОДНІ до СУБОТИ
Шедевр
Сесіля Де Мілля
„ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ"
AMERICAN THEATRE
238 E. 3rd Street — N.Y.C.
(Between Aves. "B" & "C")
Take IND sub "D" train to 2nd Ave. Sta.
CA 8-6875

НА ПРОДАЖ

ПРОДАМ
ІРМОЛОГІЙОН
Львівського видання, в новім стані. Ціна $30.00. Голоситись:
John SNIHURA
Algonquin Hotel
St. Andrews, N. B., Canada

BUSINESS OPPORTUNITY

На продаж СКЛЕП
(CONFECTIONARY STORE)
при 16-ій Евеню — в Нюарку.
Плюс 4-кімнатне помешкання, лазничка і пивниця.
Разом місячний рент $ 85.00.
Кликати: Bigelow 3-9157

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

MISCELLANEOUS

ЛІКИ
це найбільш
КОРИСНИЙ ДАРУНОК ДО КРАЮ!
Висилаємо до Европи
20% ЗНИЖКИ
ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ.
Мито оплачується тут.
Висилаємо
ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ
Rimifon, Penicillin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Igrapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европейських рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
Европейські плоскі ТЕРМОМЕТРИ.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ, для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, для діабетиків, з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо ВСІМИ мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. "A" & 7th Street
NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980
СПЕЦІЯЛЬНО: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% ЗНИЖКИ, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА! НЕБУВАЛА НАГОДА УВАГА!
для любителів чудової гірської природи стати
ВЛАСНИКОМ КУСКА ЗЕМЛІ.
У широко відомому з краси і здорового воздуху
ГАНТЕРІ, Н. Й. (гори Кетскіл),
ПРОДАЄТЬСЯ ПАРЦЕЛІ (ЛЬОТИ)
по надзвичайно дешевій ціні, а то 1 (один) арк — 250 дол.
Парцелі придатні під будову, положені при асфальтовій дорозі, з доступом до ріки.
Скількість парцель обмежена, а тому слід негайно голоситися на адресу: VSEVOLOD SALENKO
23-56 Crescent St., Astoria, L. I., N. Y., Tel.: YEllostown 2-1858

Найновіше видання „Нашим Дітям" ОПДЛ — прекрасний ПОДАРУНОК при всяких нагодах.
БАБУНИНІ КАЗКИ
Т. БІЛЕЦЬКОЇ
ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ,
з численними, в тому повнокольоровими, ілюстраціями М. Левицького.
Книжка ця здобула виїмково численні і прихильні рецензії преси і втішається великим успіхом, не тільки в малих і юних, але й дорослих читачів. — Ціна тільки $ 1.50, у твердому переплеті $ 2.00. — Замовляти:
„СВОБОДА"
81-83 Grand Street — Jersey City 3, N. J., USA

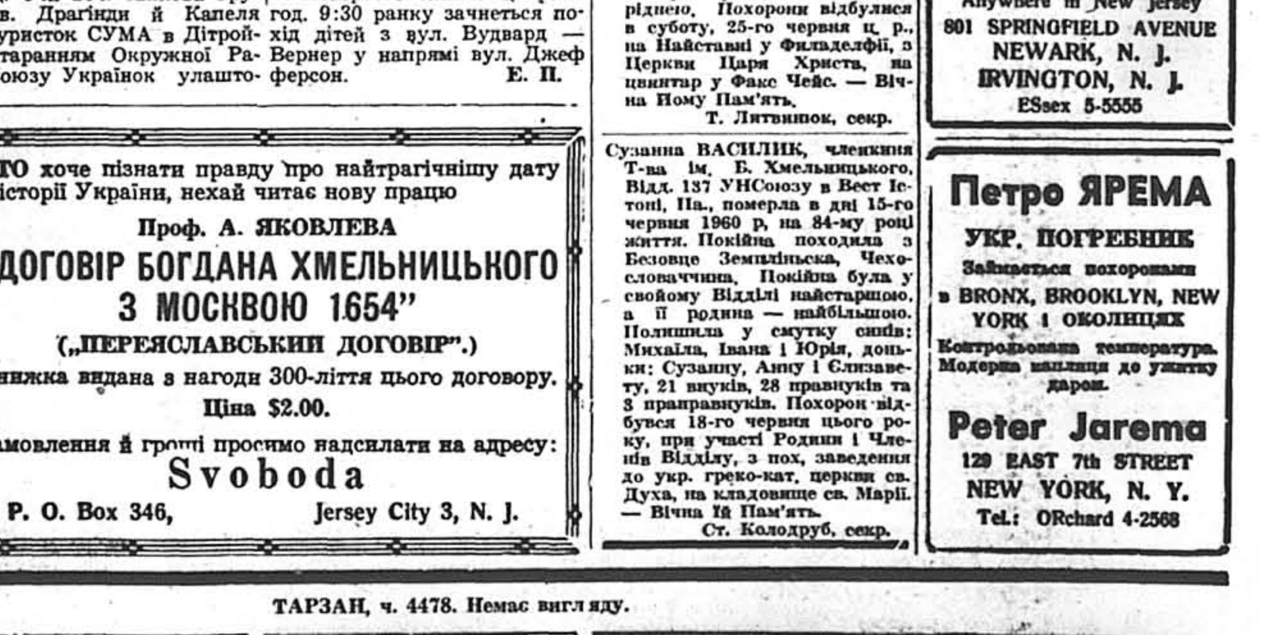
Тількищо появилась
У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА"
нова повість
ІВАНА СМОЛІЯ:
„У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї"

Коли змова найбільш кровожадних в історії диктаторів Гітлера і Сталіна в 1939 році викликала другу світову війну, то вже від гуку перших її пострілів задрижали й почали валитися державні кордони і системи, відкриваючи шлях до найбільш бурхливої, насиченої несподіванками зустрічі двох суперечних світів: східнього і західнього. Перша така зустріч відбулася на західніх українських землях, і на її тлі, в обрамуванні незрівняних своєю красою українських Карпат, Іван Смолій, у своїй новій повісті „У зеленому Підгір'ї", розвиває акцію повісти, вправною рукою мистця малюючи хвилюючі образи найглибших людських переживань та колізій.
Це — перший мистецький реалістичний твір про зустріч двох, ворожою рукою поділених, рідних, українських світів з їхніми суперечностями і пристрастями, що розпалюються довкола одвічних людських прагнень: правди і волі. Глибокі проблеми життя і боротьби у грізній воєнній добі і перемога добра та краси, представлені мистецькими образами в цій книжці, дадуть справжню насолоду і принесуть безсумнівну користь кожному, хто її прочитає.
Книжка має 190 сторінок друку та в мистецькій кольоровій обкладинці.
Ціна — $ 2.50
Замовляти у В-ві:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ХТО хоче пізнати правду про найтрагічнішу дату в історії України, нехай читає нову працю
Проф. А. ЯКОВЛЕВА
„ДОГОВІР БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654"
(„ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ ДОГОВІР".)
Книжка видана з нагоди 300-ліття цього договору.
Ціна $2.00.
Замовлення й гроші просимо надсилати на адресу:
Svoboda
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4478. Немає вигляду.

Бетті впала на груди мавполюда. — Дуже жалую, — заплакала вона. — Я думала, що ви один із них!

— Все в порядку, — сказав він турботно. — Але ми мусимо старатися вийти звідсіля, поки вони не дійдуть сюди.

— Вийти? — Задрижала вона, байдуже вказавши на жахливе довкілля. — Звідсіля немає виходу.